

SZAKDOLGOZAT

Fekete Márk

Keszthely

2024



Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Georgikon Campus

Vidékfejlesztés és Fenntartható Intézet

Vidékfejlesztési agrármérnök alapképzési szak

**Egy adott mezőgazdasági vállalkozás tevékenységének gazdasági
elemzése**

Belső konzulens: Dr. Vajdáné Dr. Szabó Ildikó
docens

**Belső konzulens
intézete/tanszéke:** Vidékfejlesztés és
Fenntartható Intézet/
Befektetési, Pénzügyi és
Számviteli Tanszék

Készítette: Fekete Márk

Készthely

2024

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés és célkitűzés.....	2
2. Szakirodalmi áttekintés.....	3
2.2. A búza és a kukorica költség- és jövedelemhelyzete 2019 és 2022 között.....	4
2.2.1. A búza és a kukorica nemzetközi kitekintése.....	6
2.2.2. Ágazati áttekintés.....	7
2.2.3. A búza és a kukorica betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga – országos és vármegyei szinten.....	9
2.2.4. Terményárak alakulása.....	14
2.2.5. Inputköltségek.....	17
2.3. Közös Agrárpolitika, terület alapú támogatások.....	19
3. Anyag és módszer.....	20
3.1. Bácsai Agrár Zrt. bemutatása.....	20
3.1. Szekunder kutatás.....	21
3.2. Primer kutatás.....	22
4. Eredmények és értékelésük.....	23
4.1. Költséghelyzet.....	23
4.1.1. A BÁCSAI Zrt. búza termelési költséghelyzete.....	23
4.1.2. A BÁCSAI Zrt. kukorica termelési költséghelyzete.....	26
4.1.3. A búza termésátlaga, termelési értéke, önköltsége és a támogatások értéke a BÁCSAI Zrt.-nél.....	30
4.1.4. A kukorica termésátlaga, termelési értéke, önköltsége és a támogatások értéke a BÁCSAI Zrt.-nél.....	33
4.2. Jövedelem helyzet.....	34
4.2.1. A BÁCSAI Zrt. búza jövedelem helyzete.....	34
4.2.1. A BÁCSAI Zrt. kukorica jövedelem helyzete.....	37
5. Következtetések és javaslatok.....	40
5.1. Következtetések és javaslatok a termelési költség tekintetében.....	40
5.2. Következtetések és javaslatok a jövedelem tekintetében.....	41
6. Összefoglaló.....	42
7. Irodalomjegyzék.....	44
8. Ábrák és táblázatok jegyzéke.....	46
9. Mellékletek.....	48

1. Bevezetés és célkitűzés

Egy adott mezőgazdasági vállalkozás tevékenységének gazdasági elemzése a szakdolgozatom címe. Azért választottam ezt a témát mert mindig közel állt hozzám a mezőgazdaság, mivel egy kisebb gazdaságot otthon is vezetünk, ezen kívül, mert szeretem gazdasági szemszögből megvizsgálni a dolgokat, érdekel a pénz mozgása, a vállalat irányítása és a termelés teljes monitorozása. Az általam választott mezőgazdasági vállalkozás a BÁCSAI Agrár Zártkörűen Működő Részvénytársaság, rövidített cégnév BÁCSAI Zrt. A vállalkozás székhelye Győr-Moson-Sopron vármegyében található. A választásom azért esett erre a társaságra mivel felvidéki származásom által könnyen és rövid idő alatt megközelíthető számomra. Így, ha szükség volt rá, könnyen tudtam személyes egyeztetést szervezni a vállalat valamelyik képviselőjével.

Szakdolgozatom elkészítéséhez primer és szekunder kutatást egyaránt végeztem. A vizsgált téma a búza és kukorica jövedelem helyzete, ehhez szekunder kutatási adatokat dolgoztam fel. A jövedelem helyzethez kapcsolódóan több témát is érinteni fogok, valamint a gazdasági elemzés szakirodalmi háttérét is feldolgozom. A primer kutatás által gyűjtött adatok a választott gazdaság elemzésében jelennek meg. A vizsgálat 2019 és 2022 közötti időszakot fedi le, ez az időszak különösen izgalmas, mert olyan évek eseményeit is magában foglalja, mint a COVID-19 járvány és annak hatása az élelmiszerláncra és a mezőgazdasági termelésre. Ezen kívül jelentős probléma ebben az időszakban az orosz-ukrán háború is, amely megint csak jelentős gazdasági problémát jelent, gondolok itt például az üzemanyag drágulásra és későbbiekben a gabona importra Ukrajnából, ami elárasztotta az EU országait ezzel visszaszorítva a gabona árakat itt Magyarországon is, és ez sok gazdaságot képes volt tönkre tenni. Illetve az egyre kiszámíthatatlanabb időjárási viszonyok sem könnyítik meg a gazdák dolgát. A gazdasági elemzés a vállalkozások, piacok vagy gazdasági rendszerek működésének értékelésére szolgáló módszer, amelyben különböző adatokat, pénzügyi mutatókat és trendeket elemeznek. A kutatás célja az ágazati trendek megértése, a jövedelmezőség, termelékenység és hatékonyság szempontjából. Az elemzés célja, hogy feltárja, milyen gazdasági kihívásokkal és lehetőségekkel szembesült a magyar gazdaság és a vizsgált vállalkozás, valamint milyen tényezők befolyásolták a vállalkozás teljesítményét a vizsgált időszakban. A pénzügyi és termelési adatokat feldolgozásával és összehasonlításával következtetéseket vonok le a vállalat működésével kapcsolatban, majd ezeket összevetem az ágazati átlagokkal.

2. Szakirodalmi áttekintés

2.1. A gazdasági elemzés szakirodalmi áttekintése

2.1.1. Gazdasági elemzés alapjai

A gazdasági elemzés lényege, hogy rendszerezett módon értékeljük az adott gazdasági környezet teljesítményét és lehetőségeit. A gazdasági elemzés alapvető célja az erőforrások hatékony elosztása és felhasználása, figyelembe véve a szűkösség és a kereslet tényezőit. A gazdasági elemzésnek két fő típusa van: mikroökonómiai - egyéni vállalkozások és piaci szereplők szintjén - és makroökonómiai - gazdasági rendszerek, országok szintjén - elemzés, amelyek más-más perspektívából vizsgálják a teljesítményt és a növekedési potenciált (Samuelson - Nordhaus, 2010). Chikán (2008) *Vállalatgazdaságtan* című könyvében kifejti, hogy a gazdasági elemzés elsődleges célja a vállalatok működési mechanizmusának feltárása és értékelése. A vállalati gazdaságtan szempontjából a gazdasági elemzés nem csupán az egyes vállalatok belső hatékonyságának vizsgálatát jelenti, hanem figyelembe kell venni az üzleti környezetet, a versenytársakat, valamint a piaci feltételeket is. A gazdasági elemzés keretein belül alapvető, hogy a vállalati teljesítményt külső és belső szempontok szerint is vizsgáljuk, ami segít a hosszú távú növekedési lehetőségek megalapozásában (Chikán, 2008). Mankiw a közgazdaságtan alapjait, döntéshozatali mechanizmusait és elméleti keretét tárgyalva kiemeli a közgazdaságtan tíz alapelvét, amelyek az emberi döntések racionalitásán, a költségek és hasznok mérlegelésén, valamint a piaci mechanizmusok szerepén alapulnak. Ezek az elvek segítenek megérteni, hogyan működnek a piacok, és hogyan befolyásolja a kereslet és kínálat a termékek árát és elérhetőségét. Tíz alapelv közé tartozik a költség-haszon elemzés fontossága a döntéshozatal során, amely alapján a döntéshozók mérlegelik a választásaik költségeit és lehetséges nyereségeit. Ezen alapelvek között szerepel az is, hogy az emberek ösztönzőkre reagálnak, és döntéseiket optimalizálják, figyelembe véve a rendelkezésre álló erőforrásokat és a választási lehetőségeiket. Ezek az elvek meghatározóak, legyen szó fogyasztói döntésekről, vállalati stratégiákról vagy kormányzati intézkedésekről (Mankiw, 2017). Kovács a költség-haszon elemzés jelentőségéről elmondja, hogy a gazdasági elemzés egyik alapvető lépése, különösen a projektalapú döntéshozatalban. A költség-haszon elemzés során nemcsak a közvetlen költségeket és bevételeket kell figyelembe venni, hanem a projekt által generált pozitív és negatív külső hatásokat is. Kovács megfogalmazásában a költség-haszon elemzés célja, hogy felmérje a befektetések reálisan várható megtérülését, és hogy objektív alapot biztosítson a projekt vagy beruházás értékeléséhez (Kovács, 2010). Zéman és Béhm (2014) *A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára* című könyve

szorosan kapcsolódik a gazdasági elemzéshez, hiszen a pénzügyi kontroll eszközeivel a gazdálkodás eredményei és a vállalati működés hatékonysága, jövedelmezősége mérhetővé, értékelhetővé válik. A gazdasági elemzés részeként a pénzügyi menedzsment és a kontroll eszközök lehetővé teszik a különféle gazdasági mutatók és teljesítménymutatók rendszeres vizsgálatát, segítve a pénzügyi stabilitás és növekedés előrejelzését. A pénzügyi kontroll célja a vállalat pénzügyi helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése és az eredmények mérése, amelyek segítenek feltárni a szervezeti tevékenység során felmerülő problémákat és fejlődési lehetőségeket. A kontrollrendszer feladata az eltérések feltárása és az optimális megoldások kidolgozása, ezzel támogatva a vállalat hosszú távú fenntarthatóságát. Ezek az elemzések lehetővé teszik, hogy a vállalat a költséghatékonyság és a jövedelmezőség szempontjából optimalizálja működését, ezáltal támogatva a pénzügyi stabilitást és növekedést. (Zéman - Béhm, 2014).

2.2. A búza és a kukorica költség- és jövedelemhelyzete 2019 és 2022 között

A búza költség- és jövedelmi helyzete Magyarországon 2019 és 2022 között jelentős változásokat mutatott. Az alábbi áttekintés a legfontosabb tényezőket tárgyalja, különös tekintettel a költségstruktúra változásaira, a jövedelmezőséget befolyásoló tényezőkre, a politikai helyzetre, valamint a piaci árak alakulására, a támogatási rendszerek szerepére és az időjárási viszonyok hatásaira, figyelemmel fordítva a két kultúra közötti különbségekre és hasonlóságokra.

Molnár Zoltán (2022) *Mezőgazdasági üzemgazdaságtan* című könyvében részletesen tárgyalja a búza és kukorica termesztési költségeit, és rávilágít, hogy a 2019–2022 közötti időszakban a műtrágya, üzemanyag, növényvédő szerek és vetőmag árainak növekedése mindkét kultúra esetében jelentős költségnövekedést okozott. A kukorica esetében az inputanyagok költségei átlagosan 20–25%-kal voltak magasabbak a búzához képest, különösen a növényvédő szerek és a műtrágya intenzívebb alkalmazása miatt (Molnár, 2022). Az Agrárgazdasági Kutató Intézet (továbbiakban AKI) adatai szerint megemlíteném, hogy a műtrágya ára 2019 és 2022 között 60%-kal emelkedett, míg az üzemanyagköltségek 50% -os növekedést mutattak. A búza termelési költsége 2022-ben hektáronként átlagosan 220 ezer forintot tett ki, míg a kukorica költsége meghaladta a 270 ezer forintot hektáronként, köszönhetően a magasabb tápanyagigénynek (AKI, 2022). A piaci árak ingadozása kimagasló ebben az időszakban, amely mindkét kultúra jövedelmezőségét befolyásolta. Az orosz-ukrán konfliktus, valamint a globális kereslet-kínálat ingadozása 2022-ben mind a búza, mind a

kukorica árának drasztikus emelkedését eredményezte. Boros István és Varga Katalin (2021) *Mezőgazdasági piaci körképek* című könyvükben megállapítják, hogy a búza és a kukorica ára például 2021-ről 2022-re átlagosan 30 ezer forinttal emelkedett tonnánként. Ez az áremelkedés javította a jövedelmezőséget mindkét növény esetében, de ugyanakkor növelte a gazdálkodók kitettségét is a piaci ár ingadozásokkal szemben (Boros - Varga, 2021). A Közös Agrárpolitika (a továbbiakban KAP) támogatási rendszere jelentős szerepet játszott mind a búza, mind a kukorica jövedelmezőségének fenntartásában. Papp Károly és Szabó Tímea (2022) a *Gazdálkodás* folyóirat 2022-es számában említik, hogy a közvetlen támogatások, tehát alaptámogatások és zöldítési juttatások mindkét kultúrára alkalmazhatók, és a kisebb gazdálkodók számára jövedelmi biztonságot nyújtanak és hozzájárulnak a jövedelmezőség fenntartásához a növekvő inputköltségek ellenére (Papp - Szabó, 2022). Az Országos Meteorológiai Szolgálat (a továbbiakban OMSZ) vizsgálja az időjárási feltételeket, szerintük a búza és a kukorica hozama nagyban függ az időjárási feltételektől, és a szélsőséges időjárás mindkét kultúrára kedvezőtlen hatással volt a vizsgált időszakban. 2021-re a búza országos átlaghozama hektáronként 5,8 tonna volt, míg a kukoricáé 8,5 tonna/hektár, ezután 2022-ben az aszály hatására a búza hozama 5,1 tonnára, a kukoricáé pedig 7 tonnára csökkent hektáronként. Az ország nagy részén az átlaghőmérséklet 11 és 13 °C között alakult, a csapadékmennyiség az 1991–2020-as átlaghoz viszonyítva 2022-ben az ország különböző részein a megszokottnál kevesebb 60-90% -a esett (HungaroMet, 2022). Éppen ezért a kárenyhítő juttatások összegének közel 80% -át aszálykárokra fordították ebben az évben Magyarországon (Agrárszektor, 2022).

Kiss András és Nagy Tamás (2022) *A precíziós gazdálkodás alapjai* című könyvében rámutat, hogy mind a búza, mind a kukorica termesztése esetében egyre nagyobb szerepet kapnak a precíziós gazdálkodási technikák. A GPS-alapú tápanyag-kijuttatás, a hozamtérképezés és a talajelemzés lehetővé teszi, hogy a termelők pontosabban használják fel az inputanyagokat, és csökkentsék a költségeket. A precíziós gazdálkodás alkalmazásával a búza esetében 15% -kal, a kukorica esetében 20% -kal csökkent az inputanyag-felhasználás, ami jelentős költségcsökkenést eredményezett mindkét növény számára (Kiss - Nagy, 2022).

Összegzésként a 2019 és 2022 közötti időszakban a búza és a kukorica termesztésének költség- és jövedelmi helyzete Magyarországon jelentős változásokat mutatott. A gazdaságok jövedelmezőségére negatívan hatott az inputköltségek növekedése és a piaci árak alakulása. Viszont pozitívan hatottak a technológiai fejlesztések és a támogatási rendszerek jövedelmezőség fenntartásához. A piaci bizonytalanságok nyomást gyakoroltak a profitabilitásra. Az időjárási kihívások továbbra is jelentős kockázatot jelentenek mindkét

növény számára, és a jövedelmezőség fenntarthatósága érdekében a gazdálkodóknak továbbra is figyelemmel kell kísérniük a költségeket és a piac változásait.

2.2.1. A búza és a kukorica nemzetközi kitekintése

A globális búzapiac 2022-ben számos kihívással nézett szembe, de ez a következő években sem lesz máshogy. Az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma (továbbiakban USDA) és a Nemzetközi Gabonatanács (továbbiakban IGC) szerint a globális búzatermelés 2023-ra 787 millió tonnára csökkent, főként a hosszan tartó aszályok és hőhullámok miatt, amelyek az USA-t, Kanadát és az Európai Uniót (továbbiakban EU) sújtották. Ez a termés visszaesése áremelkedést okoz, ami különösen a fejlődő országok élelmiszerbiztonságát veszélyezteti (USDA, 2023). Az orosz-ukrán háború szintén destabilizálja a búzapiacot, mivel mindkét ország jelentős exportőr. Az ukrán kikötők blokádja és az orosz szankciók tovább növelik a piac bizonytalanságát, az EU pedig új forrásokat keres az ukrán búza kiesésének ellensúlyozására, ami fokozza az árak ingadozását és negatívan hat a fejlődő országok ellátására (Európai Tanács, 2023). Az ázsiai és afrikai országok, különösen Kína és India, a népességnövekedés miatt növekvő búzaigényt támasztanak, amely hosszú távon is fennmarad. Az afrikai országok importfüggősége miatt ezek az országok különösen érzékenyek az árak változásaira és az ellátási láncok zavaraiából eredő kihívásokra. Előrejelzések szerint a növekvő kereslet és a termelési bizonytalanságok stabilizációs intézkedéseket tesznek szükségessé. Az USA, Kanada és Ausztrália várhatóan technológiai fejlesztésekkel növeli termelékenységét, míg az európai országok a fenntarthatóságra és a klímaváltozás hatásainak kezelésére összpontosítanak, elősegítve a piac stabilitását (FAO, 2023).

A kukorica világpiacán az elmúlt években nagy változások történtek. 2022-ben az Egyesült Államok vezette a globális kukoricatermelést, mögötte Brazília és Kína következett. Az aszály sújtotta amerikai termelést, míg Brazíliában kedvezőbb időjárás biztosította a jó termést, növelve az ország szerepét az exportpiacon, ami kiélezte az árversenyt és ingadozást hozott az árakban, különösen az importáló országok számára (USDA, 2023). Európában a kukoricatermelést szintén éghajlati problémák nehezítették, a 2022-es aszály Franciaországban, Romániában és Magyarországon is hozamcsökkenést okozott. Ennek következtében az EU következő évben több kukoricát importált, többek között Brazíliából és az USA-ból, hogy kielégítse az élelmiszer- és takarmányigényeket. Ez az importfüggőség tovább növeli az árak volatilitását az európai piacon (European Commission, 2023). Kína, mint egyik legnagyobb kukoricaimportőr, jelentős keresletet támaszt. Az előrejelzések szerint Kína igénye nő az állattenyésztés bővülésével és az élelmiszerbiztonsági célokkal

összhangban. Ez az ázsiai kereslet és a kínai importigény tovább növeli a kukoricaárakat globálisan, különösen az amerikai és brazil piacokon (OECD, 2023).

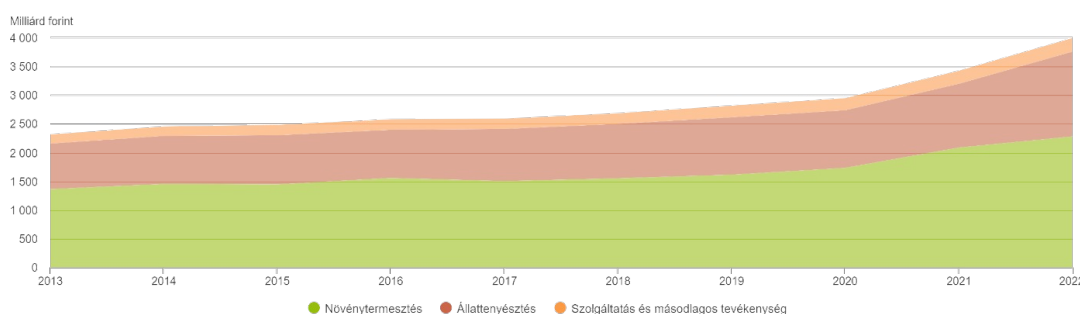
2.2.2. Ágazati áttekintés

2022-ben a mezőgazdaság kibocsátása közel 4 ezer milliárd forintot tett ki, ami 17%-kal több az előző évinél. Ezt a növekedést elsősorban az árak 42% -os emelkedése okozta. A teljes kibocsátásból a növénytermesztés 57% -kal, az állattenyésztés pedig 37% -kal részesedett, értékük az előző évhez képest 9,3%-kal, illetve 33% -kal nőtt. Magyarország az Európai Unió mezőgazdasági kibocsátásából 2,1% -kal vette ki a részét 2022-ben. Az év során a növénytermesztés szinte minden termékcsoportja csökkent, főként az időjárási szélsőségek és a csökkenő betakarított szántóföldi terület miatt, kivéve néhány gyümölcsfajtát. A gabonafélék volumene 2021-hez képest, amely önmagában sem volt különösebben magas, 36%-kal esett vissza. A legfontosabb gabonafélék közül a kukorica termelése 57% -kal, míg a búzáé 18% -kal csökkent.

2022-ben a mezőgazdasági ágazat kibocsátási értéke folyó alapon 3998 milliárd forintot tett ki, amelyet a terméseredmények és az állatállomány adatai alapján határoztak meg. Ebből a növénytermesztés 2282 milliárd forintot, az állattenyésztés 1478 milliárd forintot, míg a szolgáltatások és másodlagos tevékenységek 238 milliárd forintot tettek ki (KSH, 2022).

1. ábra: A mezőgazdaság teljes kibocsátási értékének alakulása (2013-2022)

(Forrás: KSH- A mezőgazdaság teljesítménye kiadvány)



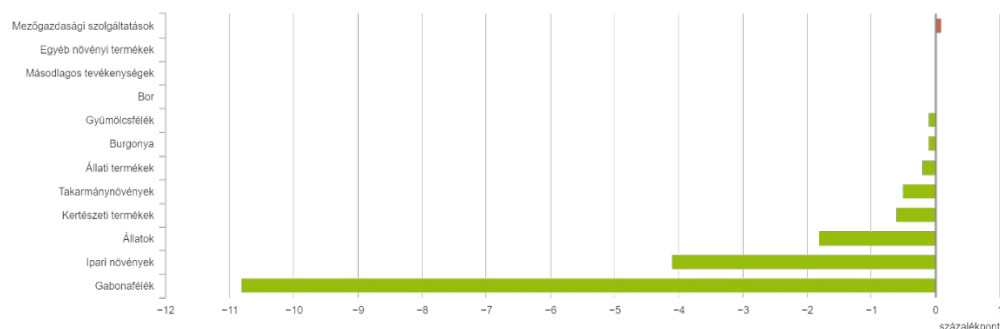
Az elmúlt tíz év alatt néhány százalékpontos ingadozástól eltekintve lényegében az alaptevékenység aránya nem változott, amit az ábrán megfigyelhetünk (1. ábra). A növénytermesztés kibocsátási értéke folyó alapon 2021-ben 2087 milliárd, 2020-ban 1735 milliárd és 2019-ben 1616 milliárd forint volt, tehát minden évben jelentős növekedés figyelhető meg.

A mezőgazdasági teljes kibocsátás árindexe 2022-ben 42% -kal emelkedett, miközben a termelés volumene 18% -kal csökkent az előző évhez képest. Ennek eredményeként a

kibocsátás összértéke 17% -kal haladta meg a 2021-es szintet. A termékcsoportok közül a legnagyobb visszaesést a gabonafélék okozták, amelyek körülbelül 11 százalékponttal járultak hozzá a volumen csökkenéséhez, emellett az ipari növények is jelentős szerepet játszottak 4,1 százalékponttal (2. ábra). Látszólag csak mezőgazdasági szolgáltatások termékcsoport járult a volumen növekedéséhez egészen pontosan 0,1 százalékponttal (KSH, 2022).

2. ábra: A mezőgazdaság kibocsátási volumenének változásához való hozzájárulás, 2022

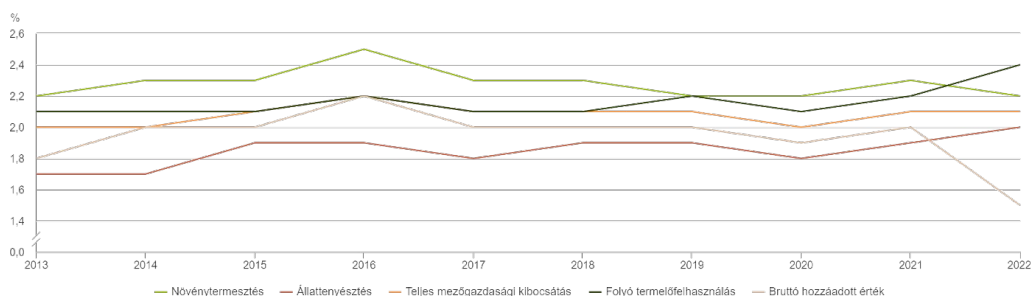
(Forrás: KSH- A mezőgazdaság teljesítménye kiadvány)



Az Európai Unió mezőgazdasági kibocsátása 2022-ben elérte az 537 milliárd eurót folyó alapáron, ami 19% -kal magasabb az előző évinél, és túlszárnyalja az elmúlt évtized növekedési átlagát is. Ez a bővülés annak ellenére következett be, hogy a termelési volumen 3% -kal visszaesett; az árak viszont jelentősen, 23% -kal emelkedtek, ami kompenzálta a mennyiségi csökkenést. A növénytermesztés értéke 15% -kal, az állattenyésztésé pedig 27% -kal nőtt az előző évhez képest. Az egy munkaerőegységre jutó reáljövedelem 13% -os emelkedést mutatott, amit a termelési tényezők jövedelmének 17% -os növekedése és a munkaerő-felhasználás 1,8% -os csökkenése eredményezett. Németország és Észtország érte el a legnagyobb reáljövedelem-növekedést, míg Romániában és Szlovákiában volt a legnagyobb mértékű csökkenés; Magyarország a középmezőnyben helyezkedett el ezen a téren. Az unió teljes mezőgazdasági kibocsátásából Magyarország átlagosan a növénytermesztéssel 2,0% -kal és 2,2%-kal átlagosan az állattenyésztéssel részesedett az elmúlt 10 évben (KSH, 2022).

3. ábra: Magyarország részesedése az EU kibocsátásából (2014-2022)

(Forrás: KSH- A mezőgazdaság teljesítménye kiadvány)



Látható, hogy a folyó termelőfelhasználás aránya 2,1 és 2,2% között alakult az előző évek alatt és szinte alig változott, viszont 2022-ben 2,4% -ra emelkedett, így Magyarország részesedése a bruttó hozzáadott értékből csökkent, 2,0 százalékponttól 1,5 százalékpontra (3. ábra).

2.2.3. A búza és a kukorica betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga – országos és vármegyei szinten

A hazai mezőgazdaságban a termelési struktúra egyre inkább a szántóföldi növénytermesztés irányába mozdult el, ami jelentős mértékben kiszolgáltatottá teszi az ágazatot az egyre gyakoribbá váló időjárási szélsőségeknek. A 2022-es év különösen száraznak bizonyult az előző évekhez képest, és sajnos hasonlóan aszályos periódusokra a jövőben is számítani lehet. A 2022-ben tapasztalt alacsony termelési volumen rávilágít arra, hogy szükségessé válhat a termelési szerkezet és alkalmazott technológiák átgondolása. A gabonatermelés több mint ötmillió tonnával csökkent, így 8,8 millió tonnát tett ki, szemben az előző év eredményeivel. A nyári időszak közepéig tartó szinte teljesen csapadékmentes idő és az ismétlődő hőhullámok a búza termését ötödével, a kukoricáét pedig több mint felével csökkentették. A korábbi évektől eltérően 2022-ben a gabonatermésből nagyobb részt tett ki a búza 48%, míg a kukorica aránya kisebb volt, mindössze 32% (KSH, 2022).

A táblázatban megfigyelhetők a búza betakarított területére, a termésmennyiségére és a termésátlagra vonatkozó adatok Magyarországon 2019 és 2022 között.

1. táblázat: A búza országos betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés, KSH adatbázisa alapján - [http1](#), [http2](#), [http3](#))

ÉV	Betakarított terület (ha)	Termésmennyiség (t)	Termésátlag (kg/ha)
2019	1 016 000	5 377 707	5 290
2020	937 000	5 121 479	5 470
2021	893 000	5 290 141	5 930
2022	979 000	4 354 708	4 450

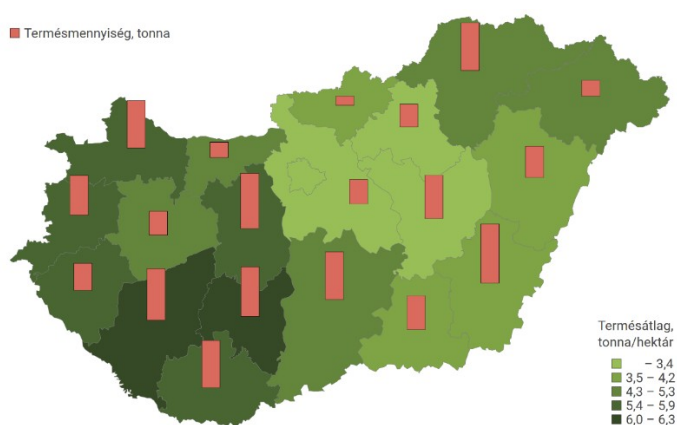
Az adatok azt mutatják, hogy a betakarított terület 2019-ben volt a legnagyobb, 1,016 millió hektár, amely 2020-ban 937 ezer hektárra, majd 2021-ben tovább csökkent 893 ezer hektárra (1. táblázat). 2022-ben ugyan növekedett, de csak 979 ezer hektárra. A termésmennyiség is változékonyságot mutat. A legnagyobb mennyiséget 2019-ben (5 377 707 tonna) és 2021-ben (5 290 141 tonna) érték el, míg 2022-ben jelentős visszaesés történt, mindössze 4 354 708 tonna terméssel. A termésátlag (kg/ha) 2019-ben 5290 kg/ha volt, amely 2020-ra enyhén emelkedett, majd 2021-ben elérte a csúcspontját 5930 kg/ha értékkel. 2022-ben azonban ez drámai visszaesést mutatott, mindössze 4450 kg/ha-ra csökkent, ami az időjárási és egyéb

termelési nehézségek következménye lehet. A 2022-es év nagyjából 4,4 tonnás hektáronkénti termésátlaga közel 26%-kal maradt el a 2021-es rekordtól.

A legtöbb búzát 2022-ben Fejér és Békés vármegyékben termesztették, ahol az országos össztermésből Fejér 8,5% -ot, Békés pedig 8,0% -ot tett ki. A dunántúli vármegyék terméshozama kiemelkedett; Tolnában 6,3 tonna/hektár, Somogyban 6,1 tonna/hektár, Zalában pedig 5,9 tonna/hektár volt az átlagos hozam. A legalacsonyabb termésátlagot Jász-Nagykun-Szolnok, Heves és Pest vármegyék mutatták. Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében több mint tizenöt éve, Heves vármegyében pedig tíz éve nem volt ilyen alacsony az átlag (KSH, 2022).

4. ábra: A búza termésmennyisége és termésátlaga vármegyénként, 2022

(Forrás: KSH- Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2022)



Győr-Moson-Sopron vármegyében az átlagos hozam 5,4 tonna/hektár volt, összesen pedig 286 164 tonna búzát termeltek. 2022 első felében a termelőktől 18% -kal kevesebb búzát vásároltak fel, mint az előző év azonos időszakában. Ugyanakkor a felvásárlási ár kedvezően alakult, elérve a 129 forint/kilogrammot, ami körülbelül 83%-kal haladta meg a 2021-es szintet (4. ábra)

A következő táblázatban a kukorica betakarított területére, a termésmennyiségére és a termésátlagra vonatkozó adatok figyelhetők meg Magyarországon 2019 és 2022 között.

2. táblázat: A kukorica országos betakarított területe, terméseredménye, termés átlaga (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés, KSH adatbázisa alapján – [http1](#), [http2](#), [http3](#))

ÉV	Betakarított terület (ha)	Termésmennyiség (t)	Termésátlag (kg/ha)
2019	1 028 000	8 277 813	8 060
2020	981 000	8 414 350	8 580
2021	1 055 000	6 462 205	6 130
2022	817 000	2 781 774	3 410

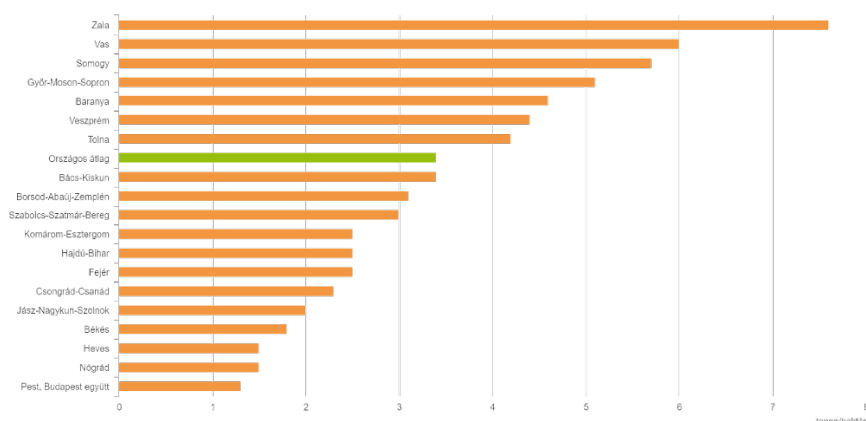
A legnagyobb betakarított terület 2021-ben volt, 1,055 millió hektárral. 2019 és 2020 során ez a terület kicsit kisebb volt, 1028 millió hektár és 981 ezer hektár (2. táblázat). 2022-re jelentős csökkenés következett be, amikor is a terület 817 ezer hektárra zsugorodott. A termés 2019-

ben és 2020-ban hasonlóan magas szinten állt, 8 277 813 és 8 414 350 tonna között. 2021-ben azonban drasztikus visszaesés volt tapasztalható, 6 462 205 tonnára, majd 2022-ben tovább csökkent 2 781 774 tonnára, ami igen jelentős változás. Az aszály által felerzsett földekről betakarított nagyjából 2,8 millió tonna 2021-hez képest 57% -kal, az előző öt év átlagához képest 63% -kal maradt el. A termésátlag tekintetében 2019 és 2020 kedvező eredményeket mutatott 8060 kg/ha és 8580 kg/ha értékekkel. Ezt követően, 2021-ben 6130 kg/ha-ra esett vissza, 2022-ben pedig súlyos csökkenés következett be, mindössze 3410 kg/ha átlaggal. Ami azt jelenti, hogy 3,4 tonnás termésátlag a 2021-es évhez viszonyítva 44% -kal, az utolsó öt év átlagához képest 55% -kal kevesebb. Ilyen alacsony hozamra több mint ötven éve nem volt példa.

A következő ábrán a kukorica vármegyei és országos 2022-es termésátlag alakulása figyelhető meg. A kukorica legmagasabb termésátlagát a kisebb területű Zala és Vas vármegyékben 25, illetve 22 ezer hektárt mérték, mivel az ország nyugati részén a csapadékhiány kevésbé volt jelentős, mint keleten. Az Alföldön, a legnagyobb kukoricaterülettel rendelkező vármegyékben, Szabolcs-Szatmár-Beregben 98 ezer hektár és Békésben 76 ezer hektár, a hozam elmaradt az országos átlagtól. Győr-Moson-Sopron vármegye szintén kimagasló eredményt ért el, 3,4 tonna/hektár átlaggal, amellyel a negyedik helyen áll, megelőzve Zala, Vas és a déli Somogy vármegyéket, ahol a hozam 0,6 tonnával magasabb volt. (KSH, 2022).

5. ábra: A kukorica termésátlagának alakulása vármegyékben és országosan, 2022

(Forrás: KSH - Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2022)

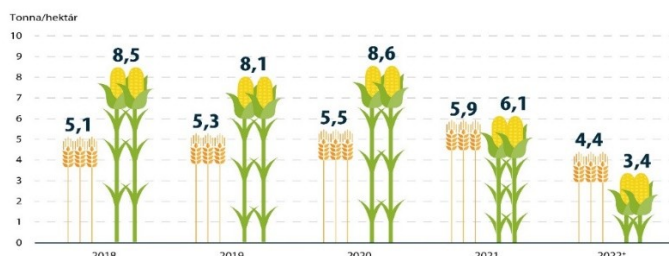


Érdeemes megjegyezni, hogy a szomszédos Komárom-Esztergom vármegyében az átlaghozam nemcsak Győr-Moson-Soprontól maradt el jelentősen, hanem az országos átlagtól is (5. ábra). A legutolsó helyen Budapest és Pest vármegye együttese végzett.

Az ábrán összehasonlítva látszik a búza és kukorica országos termésátlagának alakulása egészen 2018-tól 2022-ig. Jól látszik, hogy 2022-ben a kukorica termésátlaga még a búza termésátlagát sem érte el, ami nagyon sok mínuszt jelentett sok vállalat részére. (6. ábra).

6. ábra: A búza és kukorica termésátlagának alakulása (2018-2022)

(Forrás: KSH- Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2022)



Győr-Moson-Sopron vármegye búzatermesztésének alakulása az elmúlt években jelentős változásokat mutatott, mind a betakarított terület nagyságában, mind a termésmennyiségben és az átlagos hozamokban. Ezeknek az adatoknak a változását az alábbi táblázatban látjuk. A táblázat a KSH búza termelése vármegye és régió szerinti adattáblázatából készült.

3. táblázat: A búza Győr-Moson-Sopron vármegyei betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés, KSH adatbázisa alapján – <http4>)

ÉV	Betakarított terület (ha)	Termésmennyiség (t)	Termésátlag (kg/ha)
2019	60 711	329 069	5 420
2020	57 478	301 315	5 240
2021	57 477	320 532	5 580
2022	57 690	300 565	5 210

A búza betakarított terület nagysága viszonylag stabil volt a vizsgált időszakban, 57–61 ezer hektár között ingadozott (3. táblázat). A legnagyobb területet 2019-ben aratták 60 711 hektárral, míg a legkisebb terület 2020-ban volt, ami 57 478 hektár. A termésmennyiség 2019-ben volt a legmagasabb, 329 069 tonnával, majd 2020-ban visszaesett 301 315 tonnára. 2021-ben némi növekedés történt 320 532 tonnára, azonban 2022-re ismét csökkenés következett be, és a termésmennyiség 300 565 tonnára mérséklődött. A termésátlagot tekintve a legjobb eredmény 2021-ben volt, 5 580 kg/ha, míg a legalacsonyabb átlagot 2022-ben érték el, 5 210 kg/ha-val. Az átlaghozam 2019 és 2022 között enyhe ingadozásokat mutatott, de a tendencia inkább csökkenő volt. Azonban megfigyelhető, hogy a termésátlag 2022-ben az országos átlag felett helyezkedik el, viszont az előző években az országos átlag alatt volt szinte változatlan középtéren.

Kukorica tekintetében is készült egy összegző táblázat a 2019 és 2022 között Győr-Moson-Sopron vármegyei betakarított területről, a termésmennyiségről és termésátlagról. A táblázat a KSH búza termelése vármegye és régió szerinti adattáblázatából készült.

4. táblázat: A kukorica Győr-Moson-Sopron vármegyei betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022)

(Forrás: Sajat szerkesztés, KSH adatbázisa alapján – <http5>)

ÉV	Betakarított terület (ha)	Termésmennyiség (t)	Termésátlag (kg/ha)
2019	44 465	281 026	6 320
2020	39 065	281 503	7 210
2021	41 683	315 093	7 560
2022	38 178	183 530	4 820

A kukorica betakarított területe ingadozott a vizsgált időszakban. 2019-ben 44 465 hektárt arattak le, amely 2020-ra csökkent 39 065 hektárra (4. táblázat). 2021-ben újra nőtt a terület 41 683 hektárra, majd 2022-ben ismét visszaesett, elérve a legalacsonyabb értéket, 38 178 hektárt. A kukorica termésmennyisége is változatos képet mutat. 2019-ben 281 026 tonna volt a termés, majd 2020-ban hasonló szinten maradt, 281 503 tonnán. 2021-ben jelentős növekedés következett, és a termés elérte a 315 093 tonnát, míg 2022-ben drámai visszaesés történt, mindössze 183 530 tonna búzát takarítottak be. A termésátlag a legmagasabb értéket 2021-ben érte el, 7 560 kg/ha-val. Az előző évekhez képest 2020-ban is jelentős volt, 7 210 kg/ha, míg 2019-ben 6 320 kg/ha volt. A 2022-es év viszont kiugróan alacsony eredményt mutatott, 4 820 kg/ha átlaggal. A termésátlag jól látható, hogy egészen 2021-ig az országos átlag alatt volt azonban, figyelem felkeltő módon 2021-ben az országos átlag fölé kerekedett és az aszályos 2022-es évben is ott maradt.

Az aszály ellenére az Európai Unió búzatermése kevésbé csökkent. Az aszály hatására az összes gabonatermés 11% -kal, 234 millió tonnára esett vissza, ami a 2017–2021-es átlaghoz képest 9,3%-os csökkenést jelent. Az EU-ban összesen 134 millió tonna búza termett, ami 2,6% -kal kevesebb az előző évinél. Az egész éves szárazság talajvízhiányt okozott, ami például Spanyolországban 27% -os terméseszkökenést eredményezett. Ezzel szemben néhány tagállamban növekedett a hozam, például Németország 5,9% -kal, Lengyelország 11% -kal növelte termelését. Franciaország, az EU legnagyobb búzatermelője, 35 millió tonnás termésével az uniós mennyiség negyedét adta, bár ez így is kevesebb, mint az előző évben. A hozamok hektáronként jelentős különbségeket mutattak az egyes országok között. Magyarország az uniós búzatermés 3,1% -át, összesen 4,2 millió tonnát termelt, ezzel a nyolcadik helyről a tizenegyedikre csúszott vissza (KSH, 2022).

Az Európai Unióban 2022-ben 15 éve nem volt ilyen alacsony a kukoricatermés, amit főként az aszály és a növekedési időszak hőhullámai okoztak. Az év során összesen mintegy 52 millió tonna kukorica termett a 27 tagállamban, ami 29% -kal kevesebb, mint 2021-ben. Franciaországban takarították be a legtöbb kukoricát, 10,9 millió tonnát, öt követte

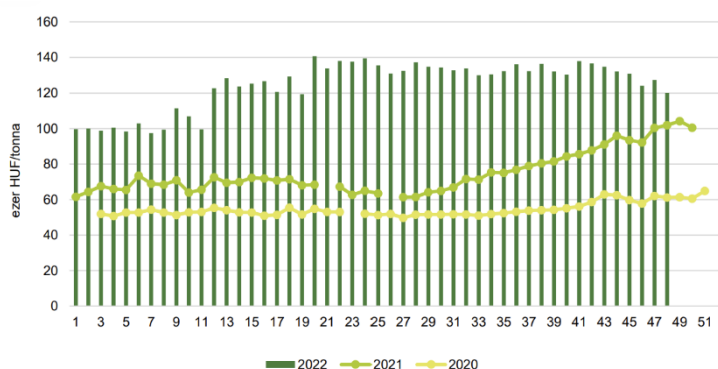
Lengyelország 8,5 millió tonnával, ahol még növekedés is volt az előző évhez képest. A búzánál megfigyelt sorrendhez hasonlóan Németország a negyedik, Spanyolország pedig az ötödik helyen áll. Magyarországon volt a legnagyobb visszaesés, ahol a termés 57% -kal csökkent, így az ország 2,8 millió tonnával a negyedik helyről a hetedik helyre esett vissza. A hektáronkénti hozam nálunk az egyik legalacsonyabb volt, mindössze 3,4 tonna. Magyarország az uniós kukoricatermés 5,4% -át adta, míg a legjobb hozamot Spanyolország érte el, közel 11,5 tonnával hektáronként (KSH, 22).

2.2.4. Terményárak alakulása

Az AKI Piaci Árinformációs Rendszer (továbbiakban PÁIR) adatai alapján Magyarországon 2022 végén az étkezési búza termelői ára átlagosan 129,9 ezer forint/tonna volt, áfa és szállítási költség nélkül. Ez az árszint 31% -kal magasabb az előző év azonos időszakához képest. A takarmánybúza ára ekkor 120,1 ezer forint/tonna körül alakult, ami 18% -os emelkedést jelent az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Az alábbi ábrán jól látható hétről hétre lebontva a takarmánybúza termelői árának ingadozása, és kimagaslóan nagy különbsége 2022-ben, viszonyítva 2020 és 2021-hez (7. ábra). Már 2021 második felében is növekvő tendenciát mutatott a termelői ár, viszont a 2022-es év jócskán felül kerekedett rajta már az év elején (AKI, 2022).

7. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2020–2022)

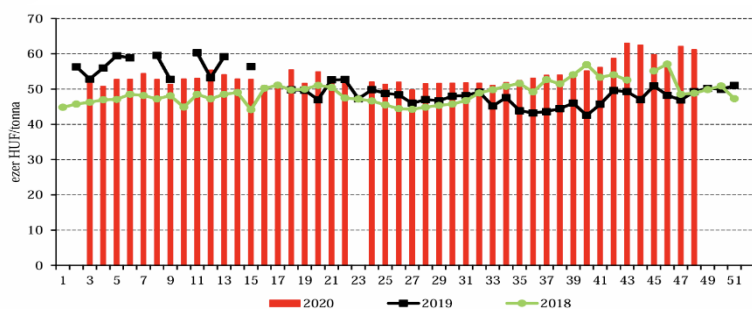
(Forrás: AKI- Agrárpiaci jelentések 2022)



Visszatekintésként szeretném megmutatni a takarmánybúza termelői árát 2018 és 2020 között, ahol csak minimális kilengések voltak. 2019 év elején körülbelül 50 és 60 ezer forint/tonna termelői ár között ingadozott a takarmánybúza, és szintén ilyen rövidebb mozgásai voltak 2020 év végén. Ezeket a mozgásokat jól ábrázolja az alábbi ábra (8. ábra).

8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

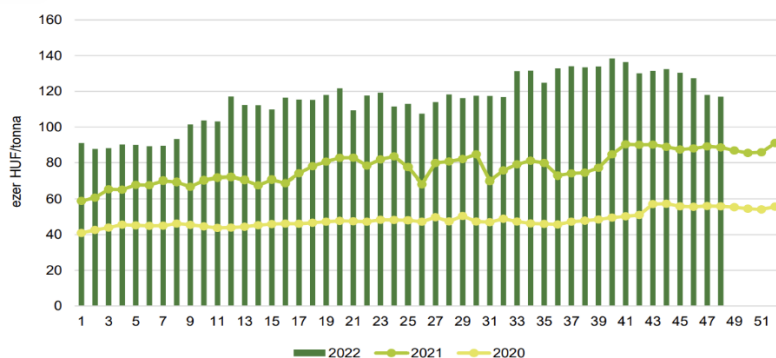
(Forrás: AKI - Agrárpiaci jelentések 2020)



Az AKI PÁIR adatai alapján 2022 év végén Magyarországon a takarmánykukorica átlagos termelői ára 117 ezer forint/tonna volt, ami 32% -kal magasabb az előző év azonos időszakához képest. A diagram szépen megmutatja a takarmánykukorica termelői árának növekedését 2022-ben (9. ábra). Ezek az árak eléggé elszálltak a 2020-as és a 2021-es évhez viszonyítva, viszont nem akkora százalékkal, mint a takarmánybúza esetében (AKI, 2022). Ezt a 9. ábrán tekinthetjük meg.

9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2020–2022)

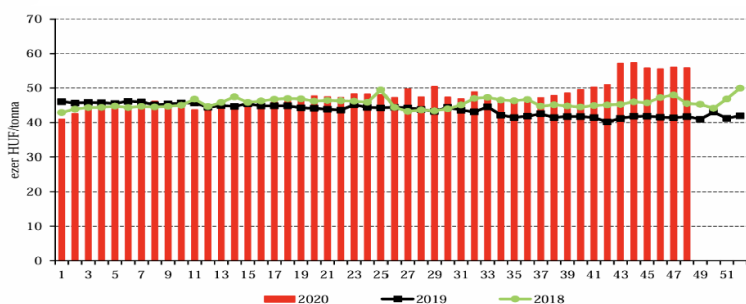
(Forrás: AKI - Agrárpiaci jelentések 2022)



Kukorica esetében szintén visszatekintve az előző évekre, 2018-2020 között a takarmánykukorica esetében alig figyelhető meg árkülönbség az év háromnegyedéig, utána az év vége felé ugranak fel az árak. Jól ábrázoltan látszik az alábbi diagramos ábrán (10. ábra).

10. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020)

(Forrás: AKI - Agrárpiaci jelentések 2020)



A fenti négy ábra diagram formájában szépen megmutatja a búza és kukorica termelői árának alakulását egészen 2018-tól 2022-ig minden héten. Ezeket a jól ábrázolt adatokat összegyűjtöttem táblázatba is, hogy a számokkal is pontosan tisztába legyünk, ezek az eredmények az év végi összegek, egészen pontosan a 49. hétről (5. táblázat).

5. táblázat: A búza és kukorica év végi átlag termelői ára 2019-2022 között

(Forrás: Saját szerkesztés, AKI PÁIR adatai alapján – <http6>)

Év	Búza (Ft/t)	Kukorica (Ft/t)
2019	50 218,94	40 960,34
2020	61 394,44	55 411,41
2021	104 225,07	86 848,34
2022	116 318,87	120 092,26

Magyarország jelentős mezőgazdasági termelőként a nemzetközi piacokon is aktívan jelen van. Az agrártermékek exportja kiemelkedő gazdasági szerepet játszik, mivel jelentős devizabevételt biztosít az országnak. Az elmúlt években a mezőgazdasági termékek exportja az ország teljes árukivitelének mintegy 8-10% -át adta, különösen a növénytermesztési ágazat termékeinek köszönhetően. A táblázat Magyarország gabonafélékből származó export- és importmennyiségeit mutatja 2021 és 2022 első kilenc hónapjában, ezer tonnában, valamint a változás százalékos mértékét az előző év azonos időszakához képest.

6. táblázat: Gabonafélék külkereskedelme Magyarországon (2021-2022)

(Forrás: AKI – Agrárpiaci jelentések 2022)

		ezer tonna		
		2021. január–szeptember	2022. január–szeptember	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 628,42	1 425,17	87,5
	10039000 Árpa, nem vető	662,33	419,62	63,4
	10059000 Kukorica, nem vető	2 808,16	1 657,03	59,0
Import	10019900 Búza, nem vető	126,31	261,96	207,4
	10039000 Árpa, nem vető	26,91	19,16	71,2
	10059000 Kukorica, nem vető	71,68	733,71	1 023,5

A búza exportja 2021-ben 1 628,42 ezer tonna, míg 2022-ben 1 425,17 ezer tonna került exportra, ami 87,5% -os szintre csökkent az előző évhez képest (6. táblázat). Ugyanígy csökkenést figyelhetünk meg a kukorica exportjában, 2 808 160 tonnáról 1 657 030 tonnára, ami az exportmennyiség 59% -os csökkenését mutatja. Ez az export csökkenés betudható a piacot elárasztó jobb áron megszerezhető, de esetenként rosszabb minőségű ukrán gabonának köszönhető.

Az információk szerint az ukrán búzát 65-35% -os eloszlásban a fejlődő és fejlett országokba szállították, a kukoricát ugyanígy 49-51% -os eloszlásban szállították. (Európai tanács, 2023). A búza importja 2021-ben 126,31 ezer tonna volt, ami 2022-ben 261 960 tonnára nőtt, ez a duplájára emelkedett, ami 207,4% -os növekedés. A táblázat alapján látható, hogy 2022-ben

Magyarországon a gabonafélék exportja általában csökkent az előző év azonos időszakához képest, míg az import jelentősen nőtt (AKI, 2022).

2019 és 2020-ra visszatekintve a gabonafélék import és export alakulása a következő volt.

7. táblázat: Gabonafélék külkereskedelme Magyarországon (2019-2020)

(Forrás: AKI - Agrárpiaci jelentések 2020)

		ezer tonna		
		2019. január–szeptember	2020. január–szeptember	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	1 519,79	1 942,13	127,8
	10039000 Árpa, nem vető	297,68	678,73	228,0
	10059000 Kukorica, nem vető	2 417,47	3 108,33	128,6
Import	10019900 Búza, nem vető	82,93	92,23	111,2
	10039000 Árpa, nem vető	15,98	19,52	122,1
	10059000 Kukorica, nem vető	114,64	56,57	49,3

2019-ben a búza exportmennyisége 1 519 790 tonna volt, amely 2020-ban 1 942 130 tonnára nőtt, ami 27,8%-os növekedést jelent (7. táblázat). A kukorica exportja is emelkedett, 2 417,47 ezer tonnáról 3 108,33 ezer tonnára, ami 28,6%-os növekedés. Az 6. és 7. táblázat alapján megfigyelhető, hogy 2021-ben is nagyobb volt a búza és a kukorica exportja 2019-hez képest.

A búza importja 2019-ben 82,93 ezer tonna volt, ami 2020-ban 92,23 ezer tonnára nőtt, 11,2% -os növekedést eredményezve, kukorica importja viszont csökkent, 114,64 ezer tonnáról 56,57 ezer tonnára, ami 49,3% -os visszaesést mutat. Az importban különös fordulat a kukoricánál történt, amelynek behozatala 1 023,5% -kal emelkedett 2022-ben az előző évhez képest, de a többi évhez képest is sokkal több.

2.2.5. Inputköltségek

A mezőgazdasági inputköltségek jelentősen emelkedtek 2022-ben, ami nagymértékben befolyásolta a termelési költségeket és a gazdálkodók jövedelmezőségét. A legmeghatározóbb inputköltségek a műtrágya, növényvédőszer, vetőmag, üzemanyag és alkatrészek árai. Ezek közül kettőt említenék meg a saját felépített gondolkodásmenetem által, mégpedig a műtrágyát és a növényvédőszereket. Először megemlíteném a műtrágya költségét és értékesítésének alakulását. 2022 október és december között a műtrágya értékesítési volumene 40% -kal esett vissza az előző év azonos időszakához képest (AKI, 2022).

8. táblázat: Műtrágyák értékesítési átlagárának (áfa nélkül) alakulása 2021-2022

(Forrás: AKI – Mezőgazdasági inputok havi forgalma 2023)

Megnevezés	2021. X–XII. (HUF/tonna)	2022. X–XII. (HUF/tonna)	2022. X–XII./ 2021. X–XII. (százalék)
Ammónium-nitrát (N34)	209 247	345 463	165,1
Mészammon-salétrom (MAS)	184 699	299 071	161,9
Szuperfoszfát (P18-20,5)	129 702	224 356	173,0
Kálium-klorid (K60)	141 092	390 979	277,1
MAP (NP 11:52)	211 110	486 236	230,3
NPK 15:15:15	167 620	349 914	208,8
Nitrosol, DAM	182 210	325 543	178,7
Karbamid	231 809	375 255	161,9

A legjelentősebb csökkenés az ammónium-nitrát, a kálisó és a MAP esetében volt megfigyelhető (8. táblázat). Az eladási árak 2021 negyedik negyedévéhez képest 1,6–2,7-szeresükre emelkedtek. Az év utolsó negyedévében azonban a műtrágyaárak lassú csökkenésnek indultak. A legnagyobb mértékben a kálisó produkált emelkedést.

A növényvédőszer értékesítési átlagára a következőképpen alakult. 2022. október-decemberi adatok alapján megfigyelhető, hogy a gazdálkodók 54% -kal kevesebb növényvédő szert vásároltak, mint az előző év azonos időszakában. Ez annak ellenére történt, hogy a megfigyelt szerek köre az előző évben kisebb volt (AKI, 2022)

9. táblázat: Növényvédő szerek értékesítési átlagárának (áfa nélkül) alakulása 2021-2022

(Forrás: AKI – Mezőgazdasági inputok havi forgalma 2023)

Megnevezés	2021. X–XII. (HUF)	2022. X–XII. (HUF)	2022. X–XII./ 2021. X–XII. (százalék)
Gombaölő szerek			
Kumulus S, kg	521	670	128,6
Pictor SC, liter	26 935	33 619	124,8
Falcon Pro, liter	10 383	13 423	129,3
Thiovit Jet, kg	699	886	126,9
Eurokén 2000 80 WG, kg	455	–	–
Caramba Turbo, liter	9 506	12 644	133,0
Tebusha 25 EW, liter	4 704	6 578	139,8
Rovarölő szerek			
Ercole, kg	–	1 722	–
Judo, liter	–	7 773	–
Force 1,5 G, kg	2 108	2 685	127,4
Agrokén, liter	948	1 571	165,7
Karate Zeon 5 CS, liter	15 218	19 882	130,6
Mospilan 20 SG, kg	–	38 037	–
Gyomirtó szerek			
Fozát 480, liter	1 798	3 664	203,7
Gardoprim Plus Gold, liter	3 858	5 209	135,0
Laudis, liter	8 657	11 176	129,1
Lumax SE, liter	4 453	5 558	124,8
Pulsar 40, liter	13 554	13 895	102,5
Racer, liter	6 661	8 561	128,5
Listego, liter	–	17 944	–
Roundup Mega, liter	2 428	5 730	236,0
Figaro, liter	1 885	–	–
Successor T, liter	3 878	–	–
Wing-P, liter	3 664	4 485	122,4

A gombaölő szerek ára nőtt körülbelül 124–139% -kal. A rovarölő szerek forgalma 20-50% -kal csökkent és körülbelül 127-130% -kal nőtt az eladási árak (9. táblázat). A gyomirtók iránti kereslet a tavalyi év azonos időszakához képest kétharmadával csökkent. Három gyomirtó szer eladása adta az összes eladás 60% -át. A vizsgált termékek átlagos értékesítési ára nőtt az előző év negyedik negyedévéhez képest (AKI, 2022).

2.3. Közös Agrárpolitika, terület alapú támogatások

Az EU Közös Agrárpolitikája (továbbiakban KAP) fontos szerepet játszik a mezőgazdaság támogatásában és a vidéki térségek fejlesztésében. A KAP céljai között szerepel a mezőgazdasági termelők jövedelmének stabilizálása, az élelmiszer-ellátás biztonságának fenntartása, a vidéki területek fejlesztése, valamint a környezetvédelem és fenntarthatóság elősegítése. A 2014–2020-as támogatási ciklusba bele tartozik a 2021 és 2022-es év, ugyanis még ugyanazok szabályok és tervek voltak érvényben, de már az új KAP költségvetéséből finanszírozták a támogatásokat. Két pillérrel beszélhetünk a támogatások terén, I. pillér a közvetlen támogatásokat foglalja magába, amiket az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapról (továbbiakban EMGA), a II. pillérbe pedig a vidékfejlesztési támogatások tartoznak, melyek a Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból kerülnek kifizetésre. Az utóbbi célja a vidéki közösségek támogatása, az agrárszektor modernizálása, valamint a környezetvédelmi szempontok érvényesítése volt, ide tartoznak például különféle termeléshez kötött támogatások.

Én kiemelném a közvetlen földalapú támogatások közül az alaptámogatást és zöldítés támogatást, ugyanis a legtöbb gazda és vállalat ezeket veszi igénybe, és ezek a legkönnyebben elérhetők (Agrártámogatások, 2024). Az alaptámogatás igénybevételéhez a gazdálkodónak aktív mezőgazdasági termelőnek kell lennie. Ez azt jelenti, hogy mezőgazdasági termeléssel foglalkozik, illetve olyan tevékenységeket végez, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a földek fenntartásához. A támogatás elérhető szántóföldekre, az állandó gyepterületekre és az állandó növényterületekre is. A zöldítés támogatásra az alaptámogatást igénybe vevő mezőgazdasági termelők jogosultak, ez egy kiegészítő támogatás. Feltételei a vetésforgó, állandó gyepterületek fenntartása és ökológiai jelentőségű területek kialakítása. A gazdálkodóknak évente kell igényelniük a támogatást, és a kifizetések a meghatározott feltételek teljesítése esetén történnek (European Commission, 2023). A következő táblázatban összesítettem az említett négy évre a támogatások hektáronkénti összegét.

10. táblázat: Közvetlen alaptámogatás és zöldítés támogatás összegének alakulása (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége adatok alapján)

Év	Támogatás típusa	Igényelt terület (ha)	Összeg Ft/ha
2019	Alaptámogatás	4 983 825	47 835
	Zöldítés		27 065
2020	Alaptámogatás	4 979 485	51 975
	Zöldítés		29 324
2021	Alaptámogatás	4 980 165	50 671
	Zöldítés		28 331
2022	Alaptámogatás	4 974 267	51 712
	Zöldítés		28 170

3. Anyag és módszer

3.1. Bácsai Agrár Zrt. bemutatása

1976. január 1-jén a kisbajcsi Petőfi Tsz, a Vámoszabadi Egyetértés Tsz, a Győrújfalui Petőfi Tsz és a Győr-Bácsai Kossuth Szövetkezet egyesülésével alakult meg a Győri Kossuth Mgtsz, amelyet 1992-ben az 1992. II. törvény értelmében alakítottak át. A Győri Kossuth Mgtsz jogutódjaként a Bácsai Agrár Rt. 2001. március 1-jén kezdte meg működését. 2006. július 7-én a cég nevét a hatályos jogszabályok szerint Bácsai Agrár Zrt.-re módosították, majd a 2010-es években a Zrt. rövidített elnevezéséből eltűnt az „Agrár” szó, és jelenleg Bácsai Zrt. néven van nyilvántartva.

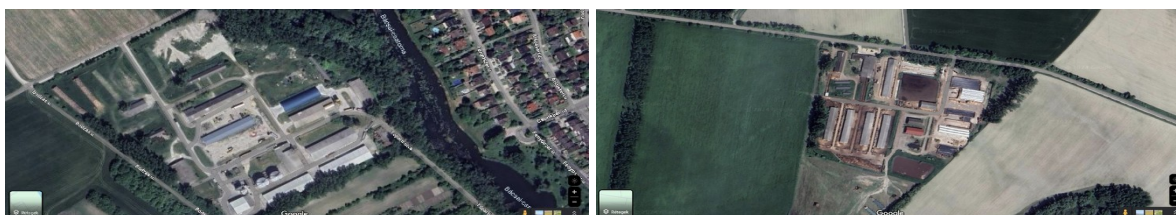
A Zrt. termelés struktúrája növénytermesztésből, állattenyésztésből, kereskedelemről és szolgáltatásból épül fel. A növénytermesztés termelési szerkezetében szerepelnek a gabonafélék, mint a kukoricát, őszi és tavasziárpa, őszi búza; ipari növények, mint napraforgót és a repce; szemes fehérjetakarmányok, mint a szója és szálas fehérjetakarmányok, mint a silócirok, silókukorica; gyepterületek nagy részén lucernát termesztenek.

A zártkörűen működő részvénytársaság bérelt földön gazdálkodik, aminek hektár száma minden évben változik, jelenleg 1479,6156 hektár szántón és 114,1354 hektár gyepterületen Győr, Győrújfalun, Vámoszabadi, Kisbajcs, Nagybajcs, Vének és Győrzámoly közigazgatási területén. A művelt területek nagy része a Duna árterében van, ahol a talajok rendkívül változatosak. Található itt öntéssel kialakult réti talaj (többrétegű karbonátos humuszos öntéstalaj), amely magas karbonát tartalmú, ami a növények számára kedvező.

Győr város egyik külső részén Bácsán, pontosabban 9030 Győr, István király út 6-on van a cég bejelentett székhelye, itt található az irodaház. Bácsai-csatorna mentén helyezkedik el a székhelytől nem messze a cég egyik fő telephelye 9030 Győr, Bodzás utca 0552/2 címen. Szárítót itt üzemelteti és 15 000 tonna kapacitású tároló silóval rendelkezik, mely lehetővé teszi, hogy nemcsak a saját termékeit, hanem az egyéni termelők, szövetkezetek által előállított termékeket is felvásárolja, tisztítja, szárítja és tárolja.

11. ábra: BÁCSAI Zrt. bácsai és kisbajcsi telephelye

(Forrás: Google maps, [http7](http://7))



A bácsai telephelyen található meg a mázsaház és egyéb gazdasági épületek. A másik fő telephelyen található a tejelő tehenészet Kisbajcon, ahol Holstein-fríz tejelő állománnyal dolgoznak, ez körülbelül 600 tehenet jelent (11. ábra). Plusz létszámot jelent a szaporulat, ami a nagybajcsi üszőtelepen helyezkednek el. Ezen kívül telephely található még Vámoszabadi külterületén, amiegy szakosított géptelep. Fő kapcsolattartóm Mózes Áron Kálmán telepvezető és Pintér Lajos növénytermesztési ágazatvezető, tőlük informálódtam a gazdaság felépítéséről és működéséről.

A cég jegyzett tőkéje 447 328 000 HUF, ez több szektorból tevődik össze, ugyanis a cég nem csak agrár vonatkozású tevékenységeket végez. Zrt. részvényeit kizárólag belföldi magánszemélyek birtokolják, mintegy 620 tulajdonossal. A gazdálkodás bérelt földeken zajlik, ahol a földtulajdonosok száma megközelítőleg 1600 fő. A földbérleti díj évente körülbelül 110 millió forintos költséget jelent a társaságnak. A hatályos törvények miatt a Zrt. közel jövőbeli terveiben nem szerepel földvásárlás.

A vállalat gépparkja, amely mintegy 2500 hektár megművelésére alkalmas, bér munkában és termelési integrációban a szomszédos gazdaságok és nagyobb egyéni gazdálkodók számára is elérhető. A bér munkában betakarított termést a Zrt. általában felvásárolja. A szárítóberendezést szintén bér munkában hasznosítják. Vetőmagüzemükben búza- és tavaszi árpa vetőmagokat termelnek, fémzárolnak, majd az Istroseed Zrt. kereskedő cég közvetítésével értékesítik. A több lábon állást szolgálja még MOL Nyrt.-vel kötött szerződés, amely értelmében gázolajat forgalmaz a megyében, melyért integrátori díjat kap. A termények egy részét állattenyésztésben hasznosítják, a fennmaradó részt többnyire belföldi piacon értékesítik.

A vállalat 2020 ősszel belépett az Agrofil termelői klubba, ez a nagymértékű előrelépés a vezetőváltásnak tudható be. Céljuk volt, hogy marketing mentesen megkapják a valódi hasznot hozó információkat a termelést segítő inputanyagokról. Búza és kukorica fajtakísérleteken kívül tápanyagreakciós kísérletek is zajlanak. Mindezen információk hatására a műtrágya éves felhasználását három év alatt felére csökkentették, úgy, hogy a termésátlag nem változott drasztikusan az időjárás hatást kivéve.

3.1. Szekunder kutatás

A vizsgált téma az agrár szektor növénytermesztési ágazatból a búza és kukorica jövedelem helyzete, ennek szakirodalmi feldolgozásához a szekunder kutatásom során adatokat gyűjtöttem nagyrészt a Központi statisztikai Hivatal adattárából és kiadványaiból, a

Agrárközgazdasági Intézet Piaci Árinformációs Rendszeréből és Agrárstatisztikai Információs Rendszeréből, szintén az AKI által kiadott Statisztikai és Agrárpiaci jelentésekből, valamint az Eurostat által szolgáltatott adatokból. A jövedelem helyzet nagyon sok témát érint ezért egyéb források adatait is felhasználtam, mint például a Agrárszektor, HungaroMet, Agrártámogatások és az Európai Tanács. A gyűjtött és elemzett adatok a 2019 és 2022 közötti időintervallumot fedik le. A vizsgálat nagy része az említett időintervallum utolsó évéhez 2022-höz fűződik, ugyanis abban az évben volt a legtöbb említésre méltó változás az inputanyagok, az időjárási szélsőségek, gazdaság és a piac tekintetében. Természetesen olyan témaköröknél, mint a búza és kukorica áralakulása, betakarított területe, termésmennyisége és termésátlaga egészen 2019-ig visszamenőleg vizsgálva és szemléltetve is vannak az adatok. Ezek az adatok többnyire grafikonos ábrákkal vagy Microsoft Excel táblázatok segítségével vannak szemléltetve.

3.2. Primer kutatás

A BÁCSAI Zrt. működésének elemzéséhez a főkönyvi számlalapok alapján kimutatott költségeket használtam fel 2019-2022 közötti időszakról, amiket későbbiekben mellékletként csatolok. Kizárólag a növénytermesztési ágazatra fókuszálok, hiszen ez a vállalat fő profilja, ezen belül is két fő költségviselőre a búzára és a kukoricára. Elemzésem során a meglévő adatokból költség összetételt számolok és megmutatom számbeli és százalékbeli eloszlását is. Következő lépésben megmutatom a vállalat kultúránkénti termésátlag alakulását, ehhez a növénytermesztési ágazatvezető által biztosított termésmennyiség és termőterület adatokat használom. Megállapítom a cég részére folyósított támogatás értékét a kultúrák hektár összegének függvényében. Megemlítem az önköltség adatait. A termelési érték alakulását a termésmennyiség- és termelői ár adott évi szorzatával számolom. Majd ebből kiszámolom a bevétel arányos jövedelmet, a jövedelem alakulását elemzem a támogatások mérséklésével s az nélkül is és meghatározom az egy hektárra és egy tonnára jutó jövedelmet kultúránként. Az eredmények feldolgozásával következtetéseket vonok le a vállalat működésével és jövedelmezőségével kapcsolatban. A kiszámolt eredményeket Microsoft Excel táblázatok, diagramok segítségével ábrázolom.

4. Eredmények és értékelésük

4.1. Költséghelyzet

4.1.1. A BÁCSAI Zrt. búza termelési költséghelyzete

Eredményeim bemutatását a BÁCSAI Zrt. búza termelési költségével kezdem 2019 és 2022 között, annak pontos összetétele és egyéb részletei a következő ábrán látható.

11. táblázat: Búza termelési költsége (2019-2022)

(Forrás: Sajat szerkesztés a főkönyvi számlalapok alapján)

Év	2019	2020	2021	2022
Segédüzem	36143171	39 789 648	46 167 217	45 067 638
Szolgáltatás	2952128	1 414 664	1 609 705	2 203 616
Anyagköltség	29664992	20 609 776	25 162 151	24 509 078
Mezei leltár	38390929	39 429 072	47 231 072	41 613 388
Béreköltség, bérjárulék	-	57 117	-	-
Üzemi általános költség	21990744	17 090 459	21 548 059	22 925 393
Összesen	129 141 964	118 390 736	141 718 204	136 319 113

Láthatóan a búza termelési költségeit hat csoportra osztottam: segédüzem, szolgáltatás, anyagköltség, mezei leltár, béreköltség és bérjárulék, üzemi általános költség és a táblázat legalján ezek összegét is feltüntettem (11.táblázat). Ezeknek a költségeknek a forintbeli eloszlását mutatja a táblázat. Összehasonlítva az évek során az összes költséget nem mondhatni, hogy lineárisan nő, mivel teljesen változó, például 2019-ben nagyobb az összeg mint 2020-ban. Utána a 2021-es év felülmúlva minden évet kimagasló 141 718 204 Ft összeggel ékeskedik és a 2022-es évben megint kevesebb lesz, de így is a második helyet foglalja el. Ezek az ingadozások főként azért vannak mert minden évben más hektár számon termelik az adott kultúrát, mivel bérelt földekről beszélünk és ezek bérleti díjai is változnak. Pontos hektáronkénti földbérleti díjat adatvédelmi okok miatt nem biztosított a vállalat számomra, de tudjuk, hogy ez is meghatározó költség a termelés során. Megfigyelhetjük, hogy egyedül 2020-ban van elszámolva költségként béreköltség és bérjárulék, ezt pontosan nem tudjuk, hogy milyen munka bére, de valószínűleg valami alkalmi munka és nem számottevő összegről beszélünk, mindössze 57 117 Ft-ról. A költségek nagy részét minden évben a segédüzem és a mezei leltár adja. 2019 és 2021-ben a mezei leltár adja a nagyobb részt, de 2020 és 2022-ben pont fordítva. Nem nagy különbségről beszélünk itt, átlagosan körülbelül 1 millió Ft. A mezei leltár a termeléshez közvetlenül kapcsolódó, mezőgazdasági tevékenység során felhasznált vagy megtermelt eszközök és készletek értékét jelenti, amelyek

közvetlenül hozzájárulnak a termények előállításához, de a termelési ciklus során még nem kerültek értékesítésre. A segédüzem és mezei leltár után következő fő összetevők az anyagköltség és az üzemi általános költség. Az anyagköltség a négy év alatt általánosan 20 és 29 millió között alakul, de 2019-ben a legtöbb. Gondolataim szerint azért, mert még kevésbé precíziósan és fenttarthatóan működött a vállalat. 2020-ban a vállalat belépett az Agrofil termelői klubba, céljuk ezzel az volt, hogy marketing mentesen megkapják a valódi hasznosító információkat a termelést segítő inputanyagokról és ez valamennyire mérsékelte a költségek alakulását még a gazdasági változók hatására is, ezt mutatják a számok. Az üzemi általános költség esetében 2020-ra 2019-hez képest csökkenést figyelhetünk meg, de ezután folyamatos növekedést. Valószínűleg erre a folyamatosan dráguló energiaárak is hatással voltak. Azonban nem figyelhető meg túl nagy különbség, hisz ez a költség durván 17 és 23 millió között alakult az évek során.

A segédüzemi költségek egyik fő részét a következő táblázaton ábrázolom, ahol megemlítsük a költségösszetételét is.

12. táblázat: Segédüzem- és anyagköltség összetétele (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a főkönyvi számlalapok alapján)

Év	Ft, %		
2019	Segédüzem	36 143 171	ebből szárító üzem 4 689 085; 13%
	Szolgáltatás	2 952 128,	ebből növénybiztosítás 1 318 164; 45%
			ebből licenszdíj 1 521 764; 52%
2020	Segédüzem	39 789 648	ebből szárító üzem 3 314 603; 8%
	Szolgáltatás	1 414 664	ebből növénybiztosítás 1 154 264; 82%
2021	Segédüzem	46 167 217	ebből szárító üzem 5 641 548; 12%
	Szolgáltatás	1 609 705	ebből növénybiztosítás 1 435 255; 89%
2022	Segédüzem	45 067 638	ebből szárító üzem 3 604 495; 8%
	Szolgáltatás	2 203 616	ebből növénybiztosítás 2 011 666; 91%

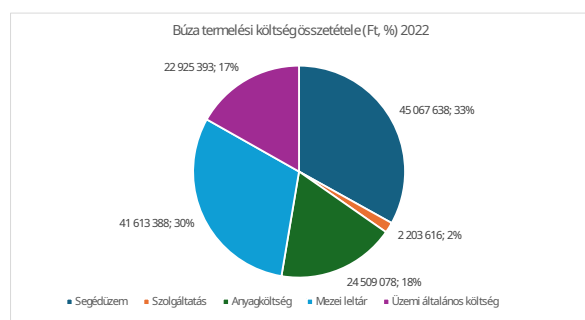
A segédüzem költsége mondhatni lineárisan nő az évek során, azonban egy kicsi költség visszaesés figyelhető meg 2022-ben (12. táblázat). A segédüzem összetételéről annyit szerettem volna mutatni, hogy nagy részt vesz ki belőle a szárító üzem költsége, ami pontosabban 2019-ben 4 689 085 Ft 13%, 2020-ban 3 314 603 Ft 8%, 2021-ben 5 641 548 Ft 12% és végül 2022-ben 3 604 495 Ft -tal és 8% -kal alakult. A szárító üzem költsége nagyban függ szintén hektár összegek méretétől, tehát, hogy mekkora területen termeltünk, mivel nagyobb területen általában több terményt termelünk. Függ még az időjárástól is, mert ha betakarítás során sok az eső vagy nagyon nagy a páratartalom akkor előfordulhat, hogy a szárító üzemből nem csak tisztításra kerül a megtermelt búza, hanem szárítani is kell rajta, ha

a terménynek 14% feletti a nedvességtartalma. Ha ilyen probléma áll fel akkor nagyobb energiafelhasználás történik a szárító üzemben és ezért lehet nagyobb a költsége is. Az energia árak is évről évre növekednek ez is fontos tényező. A szolgáltatások esetében a költség nagy részét a növénybiztosítás teszi ki. 2019-ben a 2 952 128 Ft 45%, 2020-ban az 1 414 664 Ft 82%, 2021-ben az 1 609 705 Ft 89% és végül 2022-ben 2 203 616 Ft 91% -át teszi ki a növénybiztosítás a szolgáltatásoknak. Megfigyelhető azonban, hogy a szolgáltatások költsége 2019-es évben a legnagyobb, ugyanis itt a költség további 52% -át adja egy bizonyos búza licenszdíj, ami forintban 1 521 764.

A következő ábrákon diagram formájában mutatom meg a búza költség összetételét minden évben külön, nem csak forintban, hanem százalékban is.

12. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2022)

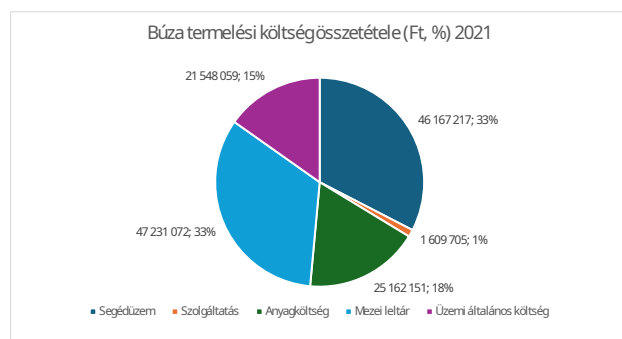
(Forrás: Saját szerkesztés a 11. táblázat alapján)



A legfrissebb év, azaz 2022 búzatermelés költség összetétele látható a diagramon forintban és százalékban (12. ábra). A diagram ábrán is jól látható, hogy az összes termelési költség legnagyobb részét a segédüzem teszik, ez sötétkék színnel van ábrázolva. Ez a rész mintegy 33% -ot tesz ki, mellette narancssárga színnel a szolgáltatás költségek szinte elvesznek 2% -kal.

13. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2021)

(Forrás: Saját szerkesztés a 11. táblázat alapján)

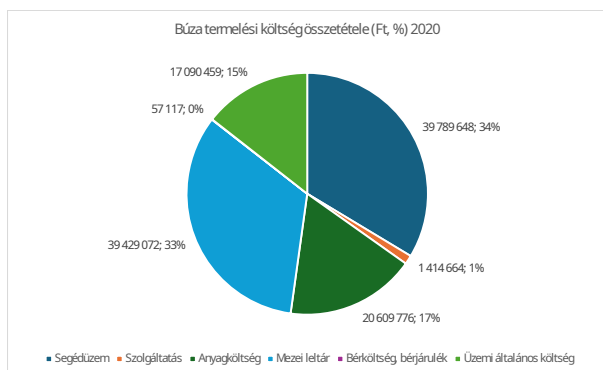


2021-ben úgy alakult, hogy az összes termelési költségből majdnem egyenlő százalékban oszlik meg a segédüzemi költség és a mezei leltár költsége, azonban 1 063 855 Ft -tal nagyobb a mezei leltár költsége, ez világoskék színnel van ábrázolva (13. ábra). Ebben az

évben az anyagöltség és üzemi általános költség eloszlása 18 és 15%, az előbbi sötétzöld és az utóbbi lila színnel kiemelve látható.

14. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2020)

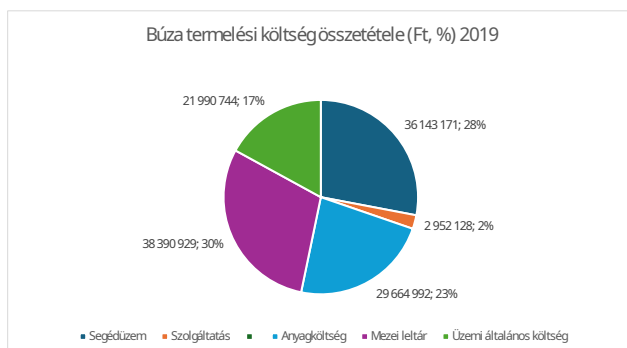
(Forrás: Saját szerkesztés a 11. táblázat alapján)



Ez az ábra kicsit összetettebb, ugyanis 2020-ban megjelent a költségek között a bérköltség és bérjárulékok (14. ábra). Látható, hogy ez a költség nem nagy részt tesz ki az összesből, mindössze 57 117 Ft-ot, ami szinte 0% -kal egyezik meg, ezért nem is látjuk a diagramban a lila színű cikkelyt.

15. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2019)

(Forrás: Saját szerkesztés a 11. táblázat alapján)



Végül a búzatermelés költség összetétel utolsó ábráját látjuk, ami 2019 évét mutatja meg (15. ábra). Itt az anyagöltség kezdi megközelíteni a segédüzem és a mezei leltár költségeit, így ezek hárman 23 – 28 – 30 % -os eloszlásban a vállalat búza termelésének összességében 81% -át adják. Míg a sokkal kevesebb üzemi általános és szolgáltatás költség adják a maradék 19% -ot.

4.1.2. A BÁCSAI Zrt. kukorica termelési költséghelyzete

A termelési költség eredményeket és eloszlását a kukorica vonatkozásában is megmutatom a 2019 és 2022 közötti években.

13.táblázat: Kukorica termelési költsége (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a főkönyvi számlalapok alapján)

Év	2019	2020	2021	2022
Segédüzem	49 090 543	54 343 910	56 966 519	61 993 612
Szolgáltatás	1 433 887	2 251 472	1 393 622	2 504 056
Anyagköltség	72 372 525	64 711 931	51 485 142	60 520 224
Mezei leltár	40 539 017	45 331 161	21 054 932	26 767 471
Béreköltség, bérjárulék	-	64 378	-	-
Üzemi általános költség	24 818 789	23 113 776	19 421 433	27 672 666
Összesen	188 254 761	189 816 628	150 321 648	179 458 029

E táblázat változatos képet mutat a költség összetételről, a költségeket itt is szintén hat kategóriára bontva szerepelnek (13. táblázat). Az egyes évek összköltségeinek változása mögött különféle agrárgazdasági folyamatok, bérleti díjak, valamint a termelési struktúra változásai állhatnak. Az összköltség 2019-ben és 2020-ban nagyjából hasonló, 188 illetve 190 millió Ft körüli, majd 2021-ben jelentős visszaesést látunk 150 millió Ft-ra, míg 2022-re ismét emelkedett, elérve a 179 millió Ft-ot. Az ilyen ingadozások többnyire kukorica esetében is a bérleti területek nagyságára, valamint a bérleti díjak évente változására vezethetők vissza. A segédüzemi költségek minden évben jelentős hányadot képviselnek. A legnagyobb összeg 2022-ben látható, amikor 62 millió Ft-ra emelkedtek. Mint korábban írtam, ez arra utalhat, hogy a gazdaság energiaigénye, gépkarbantartási és üzemeltetési költségei folyamatosan nőttek, valószínűleg a mezőgazdasági energiaárak emelkedése miatt. Az üzemi általános költségek is hasonló tendenciát követnek, bár ezek 2020-ban csökkentek a 2019-es évhez képest, utána azonban növekedés látható, és 2022-ben eléri a 27 millió Ft-ot. Ebből arra következtethetünk, hogy az infláció általános hatása is fokozatosan növeli ezeket a költségeket. Az anyagköltségek terén viszonylag nagy eltéréseket figyelhetünk meg. A legmagasabb anyagköltség 2019-ben volt, ami körülbelül 72 millió Ft, amely az évek során fokozatosan csökkent, 2021-re elérve a legalacsonyabb értéket, 51 millió Ft-ot, majd 2022-ben ismét emelkedett. Ez a csökkenő tendencia valószínűleg az inputanyagok költséghatékonyabb felhasználását jelzi. Ami összhangban lehet azzal, mint már említettem, hogy a vállalat 2020-ban belépett egy szakmai klubba, amely segíthette őket a költségek optimalizálásában. A vállalatnak lehetősége nyílt, hogy hozzáférjen olyan információkhoz, amelyek csökkentették a szükséges inputanyag-mennyiségeket vagy optimalizálták azok használatát. A mezei leltár költségeinek alakulása részben a földbérletek változásából, részben a termelési volumenek különbségeiből fakadhat. 2019-ben és 2021-ben a mezei leltár költsége

magasabb, mint a segédüzem költsége, 2020-ban és 2022-ben viszont fordított a helyzet. A bérköltség és bérjárulék ismét csak 2020-ban jelenik meg, mindössze 64 378 Ft összegben, ez elhanyagolható tétel a teljes költségvetéshez képest. Összefoglalva, a kukorica termelési költségeit nagyban befolyásolják a termelés volumenében és struktúrájában bekövetkező változások, valamint az inputanyagok és energiaköltségek ingadozásai. A költségszerkezet a fenntarthatóbb és hatékonyabb gazdálkodás felé való törekvés irányába mutat, ugyanakkor a külső piaci tényezők is egyértelműen éreztetik hatásukat a költségek alakulásában.

A következő táblázatban a kukorica termelési költségein belül a segédüzem és a szolgáltatások költségeinek alakulását mutatom 2019 és 2022 között, külön kiemelve a szárító üzem és a növénybiztosítás költségeit ezekben az években.

14. táblázat: Segédüzem- és anyagköltség összetétele (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a főkönyvi számlalapok alapján)

Év	Ft, %		
2019	Segédüzem	49 090 543	ebből szárító üzem 13 534 725, 28%
	Szolgáltatás	1 433 887	ebből növénybiztosítás 1 277 587, 89%
2020	Segédüzem	54 343 910	ebből szárító üzem 15 350 983, 28%
	Szolgáltatás	2 251 472	ebből növénybiztosítás 1 241 996, 55%
2021	Segédüzem	56 966 519	ebből szárító üzem 24 464 974, 43%
	Szolgáltatás	1 393 622	ebből növénybiztosítás 1 205 722, 87%
2022	Segédüzem	61 993 612	ebből szárító üzem 8 963 749, 14%
	Szolgáltatás	2 504 056	ebből növénybiztosítás 2 326 056, 93%

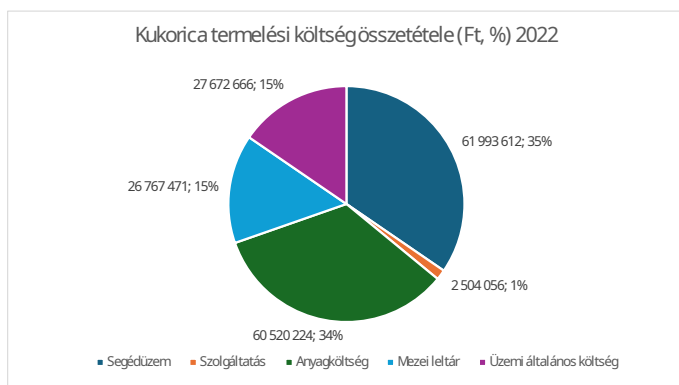
A segédüzemi költségek folyamatos növekedést mutatnak az évek során, 49 millió Ft-ról indulnak 2019-ben és 2022-re eléri a 62 millió Ft-ot (14. táblázat). Ezen belül a szárító üzem költségei változó mértékben járulnak hozzá a teljes segédüzemi költséghez. 2019-ben és 2020-ban a szárító üzem a segédüzemi költségek körülbelül 28%-át teszi ki, majd 2021-ben jelentősen megnövekszik 43% -ra, ami arra utal, hogy az adott évben magasabb energiaigény vagy nagyobb mennyiségű kukorica szárítására volt szükség. 2022-re viszont a szárító üzem költségei jelentősen csökkennek mind abszolút értékben, tehát 8,9 millió Ft-ra, mind arányaiban azaz 14% -ra. Ez a csökkenés valószínűleg az időjárási körülmények kedvező alakulásával magyarázható, mivel, ha betakarításkor a kukorica nedvességtartalma alacsonyabb volt, akkor kevesebb szárításra volt szükség. A szolgáltatások költségei is ingadoznak, de összességében növekvő trendet mutatnak, 1,4 millió Ft-ról 2,5 millió Ft-ra emelkedve. A növénybiztosítás a szolgáltatások legnagyobb hányadát képezi minden évben, de aránya évről évre változik. 2019-ben a szolgáltatási költségek 89% -át, 2020-ban 55% -át, 2021-ben ismét magas arányban, 87%-át, míg 2022-ben már 93%-át teszi ki. A növénybiztosítás arányának változásai részben a biztosítási díjak növekedésére utalhatnak,

illetve arra, hogy az egyéb szolgáltatási költségek kisebb hangsúlyt kaptak. 2022-ben a növénybiztosítás kiemelkedően magas aránya azt is jelezheti, hogy a termelők a kockázatkezelésre helyezték a hangsúlyt, például az időjárás okozta kockázatok miatt.

A következő diagramok megmutatják a kukorica termelési költségösszetételét százalékban is színesen ábrázolva.

16. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2022)

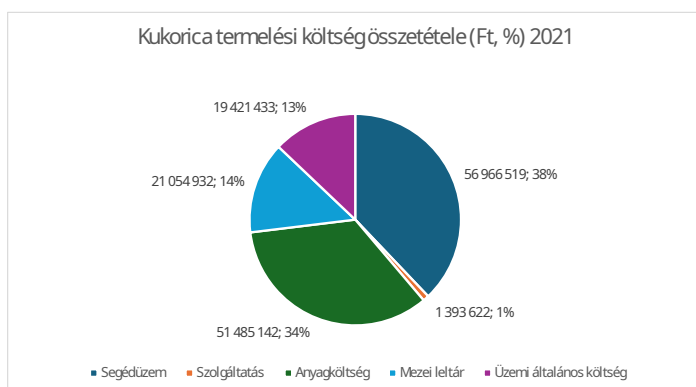
(Forrás: Saját szerkesztés a 13. táblázat alapján)



A diagram a kukorica termelési költségének összetételét mutatja 2022-ben, ahol a segédüzem és az anyagköltség 35-34% -ot teszi ki (16. ábra). Ez lényegesen más, mint a búzánál. A szolgáltatások költsége mindössze 1% -ot képvisel, míg a mezei leltár és az üzemi általános költség egyenlő arányban, 15-15% -kal járul hozzá a teljes költséghez.

17. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2021)

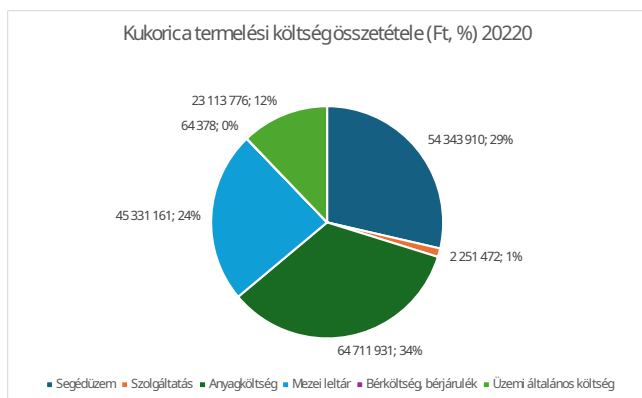
(Forrás: Saját szerkesztés a 13. táblázat alapján)



A 2021-es év diagramján a legnagyobb részt a segédüzem költsége adja 38% -kal, ezt követi az anyagköltség 34%-kal, hasonlóan a 2022-es évhez (17. ábra). A szolgáltatások kiadása itt is alacsony, mindössze 1%, míg a mezei leltár és az üzemi általános költség 14%, illetve 13% -os arányt képviselnek.

18. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2020)

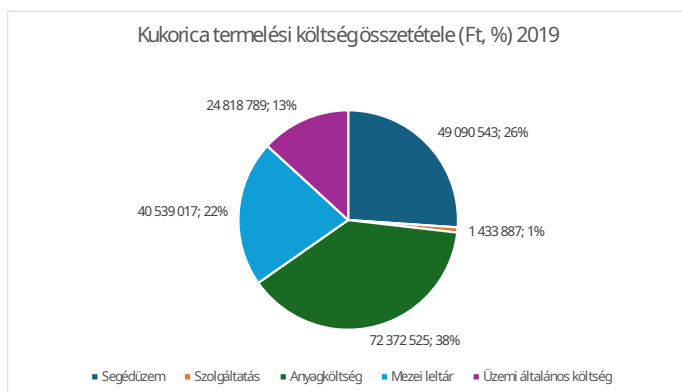
(Forrás: Saját szerkesztés a 13. táblázat alapján)



Ezen az ábrán megfigyelhető a bérköltség, mint a termelési költség egy része (18. ábra). Kukorica esetében is, úgy, mint a búzánál, csak a 2020-as évben van ilyen költség, azonban itt sem számottevő, ez látszik is, hogy százalékos eloszlásban 0% -át teszi ki a költségeknek.

19. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2019)

(Forrás: Saját szerkesztés a 13. táblázat alapján)



A kukorica termelési költsége összetétele 2019- ben látható itt, szintén a végére hagyva ezt az évet, mint a búza esetében. Hasonló eloszlásban vannak a különböző költségek, mint az előző diagramokon, azonban figyelmet érdemel az anyagköltség, ami immár 38% -ra emelkedett (19. ábra).

4.1.3. A búza termésátlaga, termelési értéke, önköltsége és a támogatások értéke a BÁCSAI Zrt.- nél

Az következő lépésben egy táblázatot állítottam össze, ami tartalmazza a termőterület mértét és a termésmennyiséget 2019 és 2022 között, majd ebből kiszámoltam a termésátlag alakulását.

15. táblázat: A búza termésátlag alakulása (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

Év	Termőterület, ha	Termésmennyiség, t	Termésátlag, t/ha
2019	425,5	2390,9	5,62
2020	331,29	2458,8	7,42
2021	320,14	2458,7	7,68
2022	291,65	1778,1	6,10

A táblázat fő adata a vállalat búza termésátlagának alakulása, amely hangsúlyos kiemelést is kapott (15. táblázat). A termésátlaga kiszámolható a termőterület és a termelt mennyiség szorzatával, így kaptam meg én is ezeket az eredményeket. A szükséges adatokat a növénytermesztési ágazatvezető biztosította számomra egy Excel fájlban, amelyet mellékletben csatolni fogok. Jól látható, hogy a vizsgált időszakból a termésátlag 2021-ben érte el a csúcst, azaz 7,68 tonnát hektáronként, pedig ekkor már csak 320 hektáron gazdálkodott a Zrt. a 2019-es évhez képest mikor is 425 hektár állt rendelkezésükre a búza termeléséhez és ekkor csak 5,62 t/ha volt a termésátlag. Mind a négy évet elnézve bőven az országos átlag felett teljesített a cég. 2019-ben körülbelül 0,3, 2020-ban 1,9, 2021-ben 1,8 és 2022-ben pedig 1,7 tonnával múlta felül az országos átlagot, ami többek között annak tudható be, hogy a Nyugat-Dunántúl északi részén helyezkedik el a vállalat és a művelt területek is és ez a földrajzi rész éghajlati szempontból kedvező volt a növények számára. Ezen kívül jó minőségű talajok vannak ebben a régióban. Az országos termésátlag adatokat a dolgozatom szakirodalmi részében tüntettem fel.

Tovább haladva és maradva előzőekben említett kultúrájánál az alábbi táblázatban feltüntettem a támogatások össz értékét, a termelési értéket, a termelési költséget egy tonna terményre és egy hektárnyi területre, valamint feltüntettem az önköltség alakulását is.

16. táblázat: A búza termelési értéke, termelési költsége 1t-ra és 1ha-ra, támogatások és önköltség alakulása (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. Zrt. nyilvántartásából és a könyveléséből származó adatok alapján)

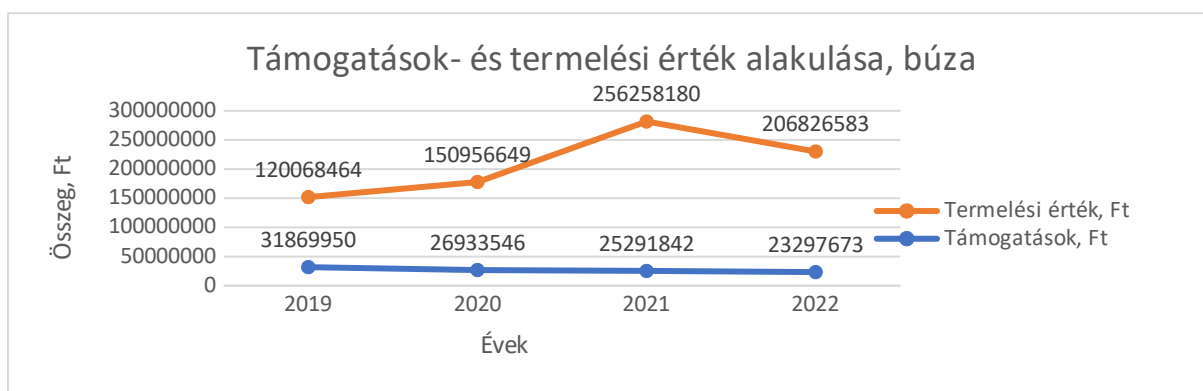
Év	Támogatások, Ft	Termelési érték, Ft	1 t termény költsége, Ft	1 ha terület költsége, Ft
2019	31869950	120068464	54014	303506
2020	26933546	150956649	48150	357363
2021	25291842	256258180	57639	442673
2022	23297673	206826583	76666	467405

A táblázatban nagyon sok forintban kifejezett adat látható, a mit sorban kifejtenék (16. táblázat). Először a támogatási összegekkel foglalkoznék, ezeket az összegeket úgy kaptam meg, hogy a szakirodalmi áttekintés részben elérhető saját szerkesztésű közvetlen terület alapú támogatások táblázatából kiszedtem az alaptámogatás és zöldítési támogatás értékeit évről évre, majd ezt a két támogatási értéket összeadtam és megszoroztam a termőterület összegével (mind támogatható). Értelem szerűen a támogatások nagysága a termőterület

méretétől függ, ezért is látni, hogy 2019-ben kapta a legtöbb támogatást a vállalat búzatermelés esetében. Ekkor a két támogatás összege mindössze 74 ezer forint volt hektáronként. Meg kell említeni, hogy ez is egy fontos bevétel nem csak ennek, hanem az összes cég számára. A termelési érték képlete a következő: megtermelt mennyiség / termelői ár. A termelői árak alakulását már szintén ábrázoltam a szakirodalmi áttekintés részben szövegesen és grafikon formájában is, onnan ragadtam ki az adatokat. Ezen adatok alapján számolva a termelési érték 2021-ben érte el a legmagasabb összeget. A támogatások és a termelés értékét jól szemlélteti diagramon a következő ábra is (20. ábra)

20. ábra: Támogatások- és termelési érték alakulása, búza (2019-2022)

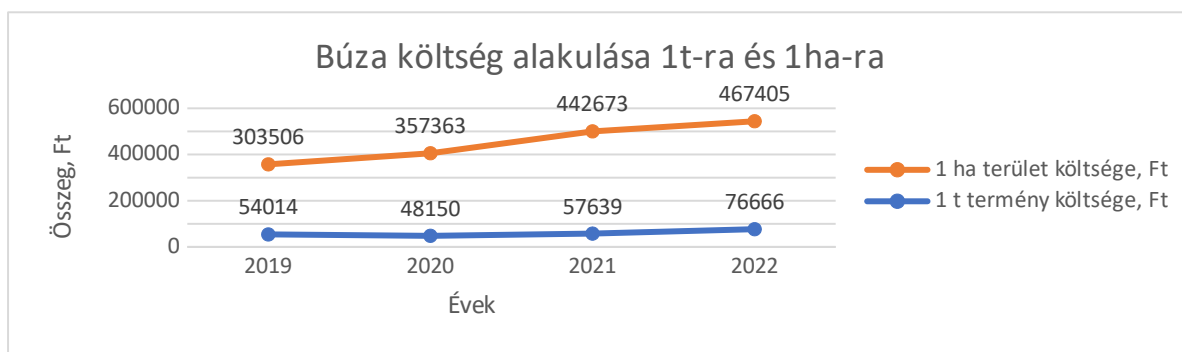
(Forrás: Saját szerkesztés a 16. táblázat alapján)



Visszacsatolva, az egy tonna megtermelt termény és egy hektár területen termelt termény költségének számítása roppant egyszerű, ugyanis minden egész termelői költségét el kell osztani az előbbi szerint az összes megtermelt termésmennyiséggel, az utóbbi szerint az összes termőterület összegével (16. táblázat). 2022-ben a legnagyobb az egy tonna terményre és az egy hektárnyi területre eső költség összege, ugyanis a költségek évről évre nőnek a gazdasági helyzetnek köszönhetően, de ebben az évben volt a legrosszabb a termésátlag is az időjárásnak köszönhetően. Mindezeket diagramon is megtekinthető az alábbiakban (21. ábra).

21. ábra: Búza költség alakulása 1 t-ra és 1ha-ra (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 16. táblázat alapján)



4.1.4. A kukorica termésátlaga, termelési értéke, önköltsége és a támogatások értéke a BÁCSAI Zrt.-nél

Ugyanúgy, mint a búza esetében az adatokat megállapítom a kukoricára is a lejjebb található táblázatokban.

17. táblázat: A búza termésátlag alakulása (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

Év	Termőterület, ha	Termésmennyiség, t	Termésátlag, t/ha
2019	480,22	4539,2	9,45
2020	492,34	4010	8,14
2021	313,07	4007,3	12,80
2022	305,97	1787,9	5,84

Sokat nem mondanék a táblázatról, ugyanazon elv alapján számoltam ennél a kultúránál is. Láthatóan kukorica esetében 12,8 tonna hektáronként a legnagyobb termésátlag a vizsgált négy évben és ez a szerencsés év 2021 volt (17. táblázat). Kukorica esetében is - valószínűleg ugyanazon magyarázatok miatt – jócskán túlmutatnak az átlagok az országos átlag felett 2020-at kivéve, ahol durván 0,5 tonnával marad el a vállalat. Ezen kívül 2019-ben 1,4 tonnával, 2021-ben a duplája és 2022-ben a nagyon aszályos évben 2,4 tonnával múlta felül az országos átlagot.

18. táblázat: A kukorica termelési értéke, termelési költsége 1t-ra és 1ha-ra, támogatások és önköltség alakulása (2019-2022)

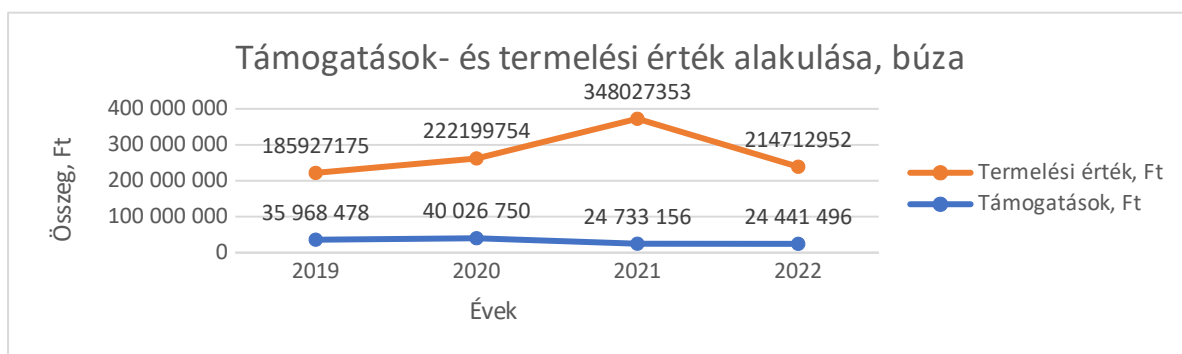
(Forrás: Saját szerkesztés saját adatok és a Zrt. könyveléséből származó adatok alapján)

Év	Támogatások, Ft	Termelési érték, Ft	1 t termés költsége, Ft	1 ha terület költsége, Ft
2019	35 968 478	185927175	41473	392018
2020	40 026 750	222199754	47336	385540
2021	24 733 156	348027353	37512	480149
2022	24 441 496	214712952	100374	586528

A számítások miertje ugyanaz, mint a búzánál. A kukoricatermelés esetében a legmagasabb támogatási összeget 2020-ban kapta a vállalat, ez 40 millió forintot tett ki, ami valószínűleg a nagyobb termőterületnek köszönhető (18. táblázat). A termelési érték 2021-ben érte el a csúcspontját 348 millió forinttal, ami kimagasló eredményt jelez az adott évben. Ezeket a következő grafikonon szemléltetve látunk (22. ábra).

22. ábra: Támogatások- és termelési érték alakulása, kukorica (2019-2022)

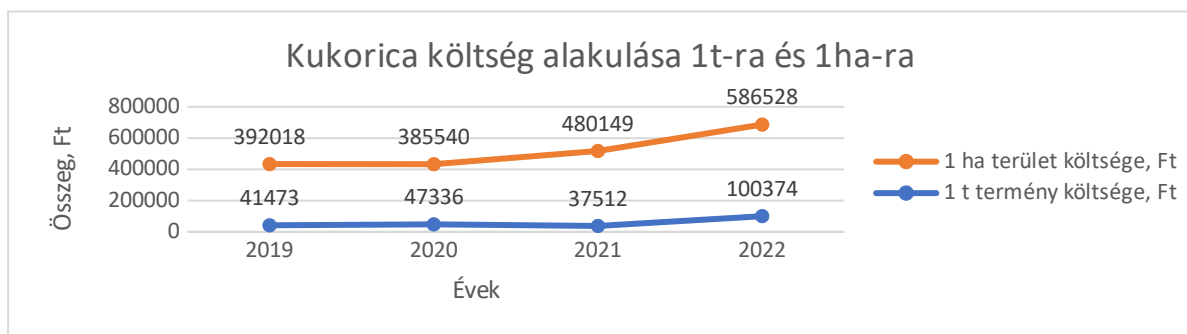
(Forrás: Saját szerkesztés a 18. táblázat alapján)



2022-re az egy tonnára jutó költség jelentősen megemelkedett, 100 ezer forint fölé, és a hektáronkénti költségek is rekordot döntöttek, ami a növekvő inputköltségekre vagy az alacsonyabb termésátlagra utalhat (18. táblázat). Az önköltség növekedése 2022-ben, mely elérte a 134% -ot, valószínűsíthetően a magasabb kiadások és az esetleges kedvezőtlenebb gazdasági vagy időjárási feltételek hatását tükrözi. Hogy jobban szemünk előtt tudjuk látni erről is készítettem egy diagramot, ami szemlélteti ezeket az értékeket az önköltség kivételével (23. ábra).

23. ábra: Kukorica költség alakulása 1 t-ra és 1ha-ra (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 18. táblázat alapján)



4.2. Jövedelem helyzet

4.2.1. A BÁCSAI Zrt. búza jövedelem helyzete

Következőben most már áttérnék a jövedelem számítására. Az lejjebb található táblázatban feltüntettem a BÁCSAI Zrt. búzából származó jövedelmét 2019-2022 között. A jövedelem alakulásán kívül számolom még a bevétel arányos jövedelmet és a jövedelem alakulását a támogatások összegével együtt.

19. táblázat: A búza jövedelem mutatói (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

Év	Jövedelem Ft	Jövedelem + Támogatások, Ft	Bevétel arányos jövedelem %
2019	-9073500	22796450	-7,56
2020	32565913	59499459	21,57
2021	114539976	139831818	44,70
2022	70507470	93805143	34,09

Számolásom azon alapul, hogy a termelés megegyezik az értékesítéssel és eltekintünk a nyitókészlettől, ugyanis a vállalat nem csak termel, hanem nagymértékben fel is vásárol. A másik oldalról nézve viszont valamennyi terményt ebből az állattenyésztésben hasznosítanak, azonban adatvédelmi okok miatt nem adták tudtomra sem a felvásárolt mennyiséget, sem a hasznosított mennyiséget. Mivel konkrét árbevétel adatokat sem kaptam, ezért most is mint korábban az AKI PÁIR rendszer szerinti év végi termelői árakkal számolok. Ezeket az információkat figyelembevéve az eredmények az alábbiak szerint alakulnak.

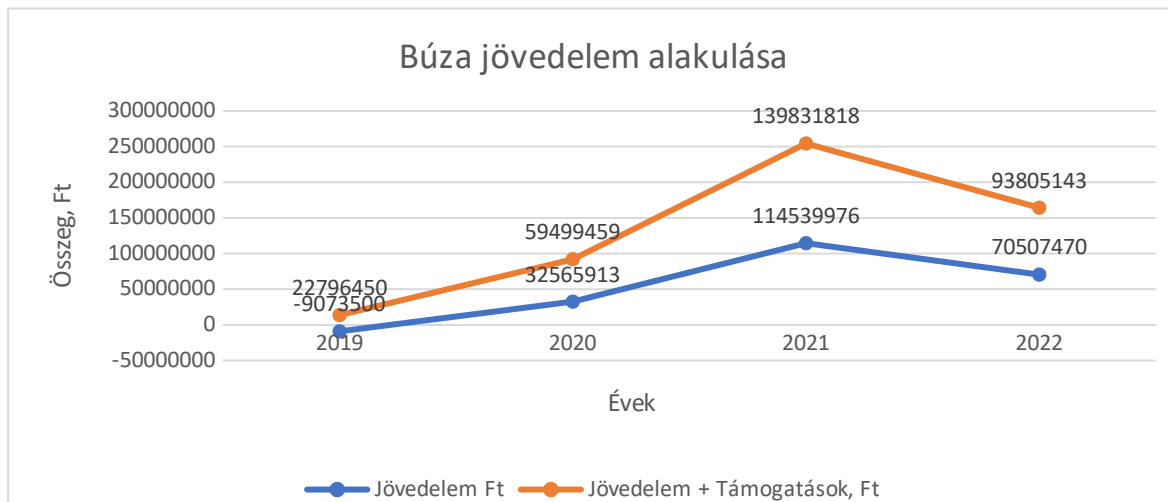
A matematika szerint 2019-ben a nyövénytermesztési ágazat búza termelése mínuszt hozott a cég számára, ez pontosan -9 073 500 Ft (19. táblázat). Ennek oka lehetett az is, hogy a vállalat túllépte azt a határt, ami után már nem tud jövedelmezően termelni üzemméretéhez vagy üzem fejlettségéhez viszonyítva. Ami könnyen meg lehet, hiszen 425,5 ha területen termeltek akkor búzát és például a gépek korszerűsítése még nem történt meg 2019-ben. Azonban a továbbiakban a jövedelem az évek során nő, még így is, hogy harcolni kell a gazdasági helyzettel évről évre. A vizsgált időszakban 2021-ben érte el a legnagyobb jövedelmet a vállalat búzatermelésből, ez kicsit több, mint 114 millió forint volt. 2022-ben az időjárási viszonyok miatt kitett növény bár gyengébb terméshozammal, de képes volt 70 millió forint jövedelmet termelni a cégnek.

A jövedelmet ábrázoltam még a hektár arányos támogatások összegével is, ami jócskán javított a számokon, így a mínuszos 2019-es évben 22 796 450 Ft pluszt tudott elkönyvelni a cég a búzatermelésből. 2022-ben az így is nagy jövedelemből a támogatásokkal együtt mintegy 140 millió forint lett. A táblázat utolsó ábrázolt eredménye a bevétel arányos jövedelem, ami szinte megegyezik az előző eredmények alakulásával. A jövedelem, a jövedelmezőség a legfontosabb a vállalat számára és ezek alakulásából lehet a legtöbb következtetést levonni.

A jövedelem alakulása és a jövedelem alakulása a támogatások hozzáadott összegével diagramos ábrázolásban az alábbiakban látható (24. ábra)

24. ábra: A búza jövedelem alakulása támogatásokkal és nélkül (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 19. táblázat alapján)



A búza jövedelmét kiszámoltam egy tonnára jutó megtermelt terményre és egy hektárnyi területen megtermelt terményre is. Ezeket az eredményeket láthatjuk a következő táblázatban.

20. táblázat: A búza részletes jövedelem mutatói (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

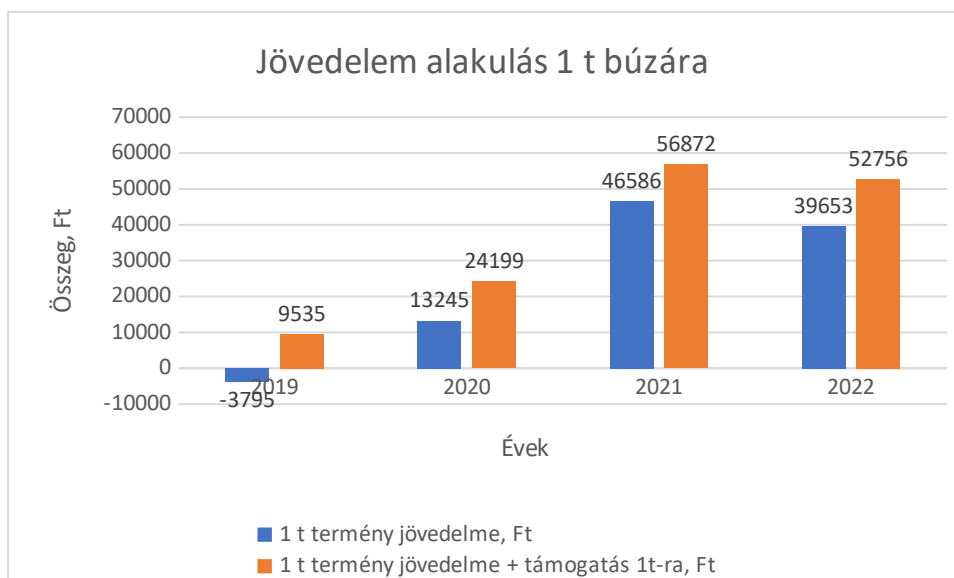
Év	1 t termény jövedelme, Ft	1 ha terület jövedelme, Ft	Támogatás 1 t búzára évenként, Ft	1 t termény jövedelme + támogatás 1t-ra, Ft	1 ha terület jövedelme + támogatás 1ha-ra, Ft
2019	-3795	-21324	13330	9535	53576
2020	13245	98300	10954	24199	179599
2021	46586	357779	10287	56872	436780
2022	39653	241753	13103	52756	321636

Ez a táblázat igazából semmi új információt nem ad számunkra, csak részletesebb adatokat ad a jövedelemmel kapcsolatban. Ezek az adatok is az egész kultúra jövedelmének tükrében mozognak, így láthatjuk, hogy 2019-ben az 1 t búzából származó jövedelem -3790 Ft, a 1 ha-ra jutó jövedelem pedig -21 324 Ft (20. táblázat). Ahhoz, hogy meg tudjam mutatni mennyi egy tonna termény jövedelme a támogatások összegével együtt először ki kellett számolnom a támogatás összegét egy tonna búza esetében évenként. Így jött ki, hogy 2019-ben 13 3030, 2020-ban 10 954, 2021-ben 10 287 és 2022-ben 13 103 Ft a támogatás egy tonna búzára. Ezeket az értékeket összeadva az egy tonna jövedelmével jön ki a kívánt eredmény. Ezt a

számítást egy hektár esetére is elvégeztem, de talán a következő ábrán egyértelműbben fog látszódni ezek alakulása.

25. ábra: A jövedelem 1 t búzára támogatásokkal és nélkül (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 20. táblázat alapján)



A diagramon jól láthatóak az 1 t búzára eső jövedelem adatai összehasonlítva az 1 t-ra eső jövedelem plusz támogatások adataival. Szépen látható a fokozatos jövedelem növekedés. Az adatok megkülönböztetett színnel vannak ábrázolva, amit a jelmagyarázat is ismertet (27. ábra).

4.2.1. A BÁCSAI Zrt. kukorica jövedelem helyzete

Utolsó számításom során szeretném a vállalat kukoricából származó jövedelem alakulását szemléltetni, szintén ábrázolva a bevétel arányos jövedelmet és a jövedelem alakulását a támogatások összegével együtt. Későbbiekben megmutatom a kukorica részletes jövedelem alakulását egy hektárra és egy tonnára, majd ezt is szintén a támogatások összegével együtt.

21. táblázat: A kukorica jövedelem mutatói (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

Év	Jövedelem Ft	Jövedelem + Támogatások, Ft	Bevétel arányos jövedelem %
2019	-2327586	33640892	-1,25
2020	32383126	72409876	14,57
2021	197705705	222438861	56,81
2022	35254923	59696419	16,42

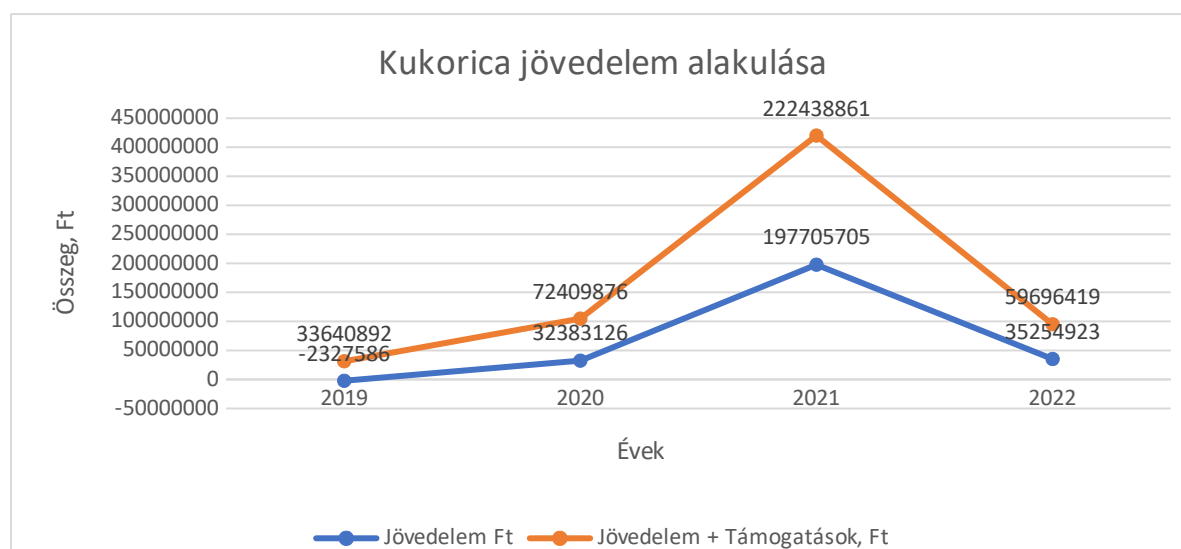
Számolásom ugyanúgy azon alapul, hogy a termelés megegyezik az értékesítéssel és eltekintünk a nyitókészlettől, ugyanis a vállalat nem csak termel, hanem nagymértékben fel is vásárol. A másik oldalról nézve viszont valamennyi terményt ebből az állattenyésztésben

hasznosítanak, azonban adatvédelmi okok miatt nem adták tudtomra sem a felvásárolt mennyiséget, sem a hasznosított mennyiséget. Az AKI PÁIR rendszer szerinti év végi termelői árakkal számolva a számok az alábbiak szerint alakulnak.

A kukoricatermelés jövedelmezősége évről évre nagy ingadozásokat mutat (21. táblázat). 2019-ben veszteséget könyvelt el a vállalat, mivel az egy tonnára és egy hektárra vetített jövedelem is negatív értéket mutatott. 2020-ban jelentős javulás történt, ekkor a bevételarányos jövedelem 14,57% volt, amelynek köszönhetően a tonnánkénti és hektáronkénti jövedelmek is pozitív tartományba kerültek. A legkiemelkedőbb év 2021 volt, amikor a jövedelem közel 57%-a bevételként jelentkezett, és ez különösen erős eredményeket hozott hektáronként is. 2022-ben a jövedelmezőség csökkent ugyan, de még mindig kedvező szinten maradt, amely jelzi, hogy a gazdálkodás sikeresen alkalmazkodott a változó körülményekhez. Ezekhez az adatokhoz készült egy diagram is (26. ábra).

26. ábra: A kukorica jövedelem alakulása támogatásokkal és nélkül (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 21. táblázat alapján)



A jövedelem részletes alakulása a továbbiakban olvasható.

22. táblázat: A kukorica részletes jövedelem mutatói (2019-2022)

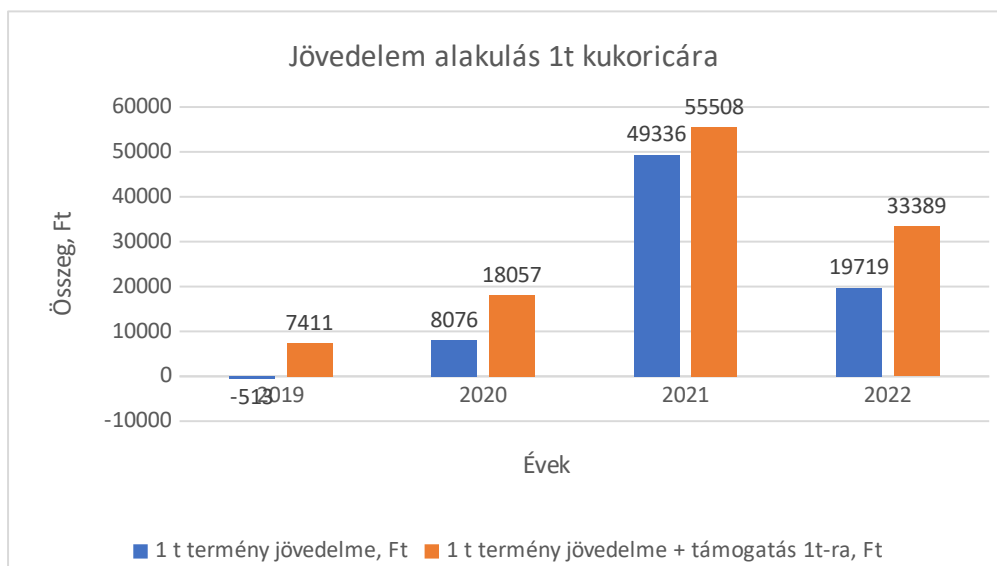
(Forrás: Saját szerkesztés a Zrt. nyilvántartásából)

Év	1 t termény jövedelme, Ft	1 ha terület jövedelme, Ft	Támogatás 1 t kukoricára évenként, Ft	1 t termény jövedelme + támogatás 1t-ra, Ft	1 ha terület jövedelme + támogatás 1ha-ra, Ft
2019	-513	-4847	7924	7411	-4847
2020	8076	65774	9982	18057	65774
2021	49336	631500	6172	55508	631500
2022	19719	115225	13671	33389	115225

2019-ben a támogatásokkal együtt számolt jövedelem tonnánként és hektáronként is alacsony volt, ami azt mutatja, hogy ebben az évben még a támogatások sem tudták jelentősen növelni a bevételeket (22. táblázat). 2020-ban már jobban alakult a helyzet: tonnánként és hektáronként is látványosan nőtt a jövedelem, jelezve a termelés hatékonyságának javulását és a támogatások kedvező hatását. 2021 kiemelkedő év volt, mivel az egy tonnára jutó jövedelem és a hektáronkénti jövedelem támogatásokkal együtt számolva magas szintet ért el, ami az eddigi legjobb eredményeket hozta. 2022-ben ugyan csökkentek az eredmények, de a támogatásoknak köszönhetően a tonnánkénti és hektáronkénti jövedelmek még így is elfogadható szinten maradtak, ami biztosította a fenntartható gazdálkodást.

27. ábra: A jövedelem 1 t kukoricára támogatásokkal és nélkül (2019-2022)

(Forrás: Saját szerkesztés a 22. táblázat alapján)



A diagramon jól láthatóak az 1 t kukoricára eső jövedelem adatai összehasonlítva az 1 t-ra eső jövedelem plusz támogatások adataival. A diagram jól szemlélteti a kimagasló 2021-es évet. Az adatok megkülönböztetett színnel vannak ábrázolva, amit a jelmagyarázat is ismertet (27. ábra).

Az összes eredményt figyelembevéve, mint a kukorica, mint a búza tekintetében következtetést vonok le a termelésről és ha tudok javaslatot is teszek a fejlődés érdekében

5. Következtetések és javaslatok

5.1. Következtetések és javaslatok a termelési költség tekintetében

Alapvetően mindkét kultúra esetében a költségtényezők és azok változási trendjei hasonló mintázatokat mutatnak. A vállalat költségszerkezetének elemzése alapján látható, hogy a termelési költségek jelentős ingadozást mutatnak az évek során. Az éves összköltség változásai nagyrészt a bérelt földterületek nagyságától függenek. 2021-ben az összköltség különösen magas volt, amit valószínűleg a nagyobb bérelt terület, illetve a termelési struktúra változása is magyarázhat. Az is megfigyelhető, hogy az energiaárak emelkedése hozzájárult a költségnövekedéshez, különösen az üzemi általános költségek és a segédüzemi költségek tekintetében, amelyek mindegyike folyamatos emelkedést mutatott az évek során. Megemlíteném a szélsőséges időjárást, ami bár a költségnövekedést nagy mértékben nem befolyásolja, de a termésátlagot igen és az ebből következő jövedelmet is. A költségek közül a segédüzem és a mezei leltár tétel képviseli a legnagyobb részt. Ez azt jelzi, hogy a vállalkozás energiafelhasználása és a termelési folyamatban használt eszközök költsége kiemelten befolyásolják az összköltséget. Persze ez a kukoricánál kicsit máshogy néz ki a búzához képest, ott a költségek nagy részét a segédüzem és az anyagköltség teszi ki. Az anyagköltségek csökkenése 2020 után pozitív jelzés lehet, amely a vállalat költséghatékonysági törekvéseinek, illetve az Agrofil termelői klubhoz való csatlakozás eredményeként az inputanyagok optimalizált felhasználásának köszönhető. Íme pár javaslat a költség optimalizálásra:

Energiatakarékossági intézkedések: Az energiaárak növekedése miatt érdemes lenne energiahatékonysági beruházásokat megfontolni. Például a megújuló energiaforrások alkalmazása hosszú távon csökkentheti a segédüzemi költségeket.

Földbérleti szerződések optimalizálása: A vállalat számára előnyös lehet hosszabb távú bérleti szerződéseket kötni, vagy a bérleti díjak tekintetében alternatív megoldásokat keresni, hogy a költségingadozások mérsékelhetők legyenek.

Inputanyag-felhasználás finomítása: Az anyagköltségek 2020 után csökkentek, ami valószínűleg a költséghatékonyabb inputanyag-felhasználás eredménye. Érdemes lenne folytatni és továbbfejleszteni ezt az irányt, például egyéb precíziós gazdálkodási technológiák alkalmazásával.

Kockázatkezelés erősítése: Az időjárás okozta kockázatok, mint például a szárítási költségek ingadozása jelentős hatással vannak a költségekre. Érdemes növénybiztosítási stratégiát kialakítani, vagy meglévő biztosítási kötvényeket felülvizsgálni, hogy jobban védjék a

vállalatot az időjárás okozta költségingadozásoktól. Időjárás tekintetben ott van még a 2022-es nagy aszály, érdemes lenne elgondolkodni az öntözőrendszerek telepítésén.

5.2. Következtetések és javaslatok a jövedelem tekintetében

A BÁCSAI Zrt. 2019 és 2022 közötti időszakának elemzése alapján megállapítható, hogy a vállalat jövedelmezősége jelentős ingadozásokat mutatott mind a búza, mind a kukorica termesztésénél. 2019-ben a búzatermesztés negatív eredménnyel zárt, mintegy 9 millió forintos veszteséget hozva. Ennek egyik lehetséges oka, hogy a vállalat üzemi szintje – a gépesítés fejlettségét és az üzemi méretet tekintve – ebben az évben nem érte el a jövedelmezőség szempontjából optimális szintet. Emellett a búza jövedelmezősége év közben változó terméshozamok és piaci árak mellett jelentősen függött a támogatásoktól. Az évről évre javuló jövedelmezőség – amely 2021-ben érte el csúcspontját 114 millió forinttal – tükrözi a gazdasági és termelési hatékonyság folyamatos erősödését. 2022-ben a kedvezőtlen időjárás rontotta ugyan a terméshozamot, de a cég így is 70 millió forintos jövedelmet ért el, amelyet a támogatások mintegy 94 millió forintos bevételi szintre emeltek. A kukoricatermesztés jövedelmezőségi mutatói is hasonló változékonyságot mutattak az évek során. 2019-ben a kukorica termeléssel szintén veszteséget könyvelt el a vállalat, de a következő években látványos növekedés következett be. 2021 különösen kedvező év volt, amikor a bevételarányos jövedelem elérte az 57%-ot, ami mind tonnánként, mind hektáronként kiemelkedő eredményeket jelentett. 2022-ben ugyan csökkentek a jövedelmezőségi mutatók, de a támogatásokkal együtt a tonnánkénti és hektáronkénti jövedelmek továbbra is pozitív eredményt hoztak, biztosítva a fenntartható termelést.

A fenti adatok tükrében fontos megállapítani, hogy a BÁCSAI Zrt. jövedelmezőségét mind a búza, mind a kukoricatermesztés esetében jelentősen befolyásolták a támogatások. A támogatások nélkül a vállalat bizonyos években nem tudta volna fenntartani a nyereséges működést. Javasolt, hogy a vállalat továbbra is fordítson figyelmet a támogatások igénylésére, valamint az üzem technológiai fejlesztésére, hogy a támogatásoktól függetlenül is javítható legyen a jövedelmezőség. Emellett, mivel a gépesítés fejlesztése hozzájárulhat a hatékonyság növeléséhez, célszerű az összes mezőgazdasági gép és üzem korszerűsítését megvalósítani. Összességében a jövedelmezőségi mutatók és támogatási arányok szoros figyelemmel kísérése, a technológiai modernizáció és a rugalmasság növelése hozzájárulhat ahhoz, hogy az így is jó versenypozícióban lévő BÁCSAI Zrt. még stabilabb és kiszámíthatóbb jövedelemforrást biztosítson mindkét termény esetében, a változó körülmények mellett is.

6. Összefoglaló

Dolgozatom témája a mezőgazdasági termények, azaz a kukorica és a búza költség- és jövedelemhelyzetének vizsgálata egy konkrét vállalkozáson keresztül. Ez a vállalkozás a Bácsai Zrt. 9030 Győr, István király út 6 bejelentett székhellyel és több telephellyel rendelkezik. A vállalkozás 1970 óta van jelen a mezőgazdaságban, növénytermesztésben. Azóta több vállalkozási formán és néven keresztül jutott el a mai néven működő Zrt.-ig. A vállalat termelés struktúrája növénytermesztésből, állattenyésztésből, kereskedelemből és szolgáltatásból épül fel, én ezek közül a növénytermesztési ágazatot vizsgálom. A szakirodalmi áttekintésben részletesen foglalkoztam a hazai mezőgazdasági teljesítményről, ezen belül a termények mennyiségi mutatóiról, vetésterületekről és a termésátlagok alakulásáról. Foglalkoztam az országos átlag termelői árak alakulásával és a közvetlen támogatások mértékével, ugyanis ezek fontos szerepet kapnak szakdolgozatomban. Természetesen dolgozatomban rövid ismertetést adtam a terménybiztosításokról, az éghajlati tényezőkről és a piac alakulásáról. A dolgozatban a vizsgálatot 2019 és 2022 közötti évek adataiból végeztem. A Zrt. által biztosított főkönyvi számlalapok és az általuk megadott termésmennyiségi- és vetésterületi adatokból készítettem számításaimat. Majd a későbbiekben a már említett országos átlag termelői árakkal tudtam jövedelemit adatokat számolni. A vizsgált eredményeket táblázat és diagram formájában is szemléltettem. Tehát a fókuszban a termelési költségek, a jövedelem alakulása és a támogatások hatása áll, amelyeket szorosan befolyásoltak az inputárak és az időjárási tényezők, különösen az energia költségek, amelyek az évek során jelentős emelkedést mutattak, tükrözve az inflációs hatásokat is. Először a költségek alakulásáról és a költség összetételéről esett szó. A költségek egyik legmeghatározóbb eleme a segédüzemi kiadás mindkét kultúránál. Búza esetében 2019-ben 36 millió Ft míg kukorica esetében 49 millió Ft volt, és folyamatos növekedést követően 2022-re elérte a 45, illetve 62 millió Ft-ot. A mezei leltár és az anyagköltségek szintén fontos tételek voltak, az anyagköltség a kukorica esetében volt nagyobb; például 2019-ben 72 millió Ft-ról indult, majd 2021-ben 51 millió Ft-ra csökkent, jelezve a költséghatékonyabb működést, viszont 2022-re 60 millió Ft-ra emelkedett. Búza esetében a mezei leltár költsége 2021-re érte el a legnagyobb összeget, mintegy 46 millió Ft-ot, azonban 2022-re megfigyelhető a csökkenés. A szolgáltatási költségek esetében a növénybiztosítás költsége dominált, búza esetében körülbelül 77 kukorica esetében 81% -át adta a szolgáltatási költségeknek. A segédüzemi költségek között a szárító üzem kapott kiemelkedő szerepet, ez a búzáknál csupán 3-6 millió Ft, de a kukorica esetében 8-24 millió Ft-ot jelent. A vállalat 2020-

ban csatlakozott az Agrofil termelői klubhoz, amellyel céljuk volt, hogy marketing mentesen megkapják a valódi hasznot hozó információkat a termelést segítő inputanyagokról. Elmondásuk szerint ezen információk hatására a műtrágya éves felhasználását három év alatt felére csökkentették, úgy, hogy a termésátlag nem változott drasztikusan az időjárás hatását kivéve. Az eddig kiszámolt költségekből, valamint a termésátlag és az átlagos termelői ár adataiból könnyen tudtam jövedelem számításokat végezni. A jövedelem alakulása a búza esetében 2019-ben veszteséges volt, mintegy 9 millió forinttal, amely részben a nem megfelelő üzemi méret és a területi bővítéssel járó kihívások eredménye lehetett. Az évek során a jövedelem javulni kezdett: 2021-ben elérte a csúcértéket, több mint 114 millió Ft-tal, amit az országos átlagnál jobb termésátlag is támogatott. 2022-ben, bár az időjárás okozta károk rontották a hozamokat, a vállalatnak így is sikerült mintegy 70 millió Ft jövedelmet realizálnia, amelyet a támogatások tovább növeltek, 140 millió Ft fölé emelve az összebevételeket. A kukoricatermelés szintén nagy ingadozásokkal járt a jövedelem szempontjából. 2019-ben a vállalat veszteséget könyvelt el. A csúcsev 2021 volt, amikor a jövedelem közel 198 millió Ft-ra nőtt, amit a kedvező piaci árak és a termésátlag emelkedése is segített. Az időjárási tényezők miatt azonban 2022-ben a jövedelem ismét csökkent, de a támogatásokkal kiegészítve még mindig megfelelő szinten maradt, biztosítva a stabil működést. A fentiek alapján a Bácsai Zrt. jövedelmezősége mindkét kultúra esetében szoros kapcsolatban áll a támogatásokkal és a termelési költségek optimalizálásával. A támogatások nélkül a cég 2019-ben és 2022-ben is nehezen tudott volna nyereséget elérni, az utóbbi évben főleg különösen az időjárás okozta kihívások miatt. Ezen tények ismertetése és az eredmények bemutatása után dolgozatomat a következtetések és javaslatokkal zártam.

7. Irodalomjegyzék

Felhasznált források:

- Agrárközgazdasági Intézet (2020) - Gabona és ipari növények, Agrárpiaci jelentések XXII. évfolyam, 18. szám
- Agrárközgazdasági Intézet (2022) - A mezőgazdaság 2022. évi teljesítményének I. előrejelzése, Statisztikai jelentések XII. évfolyam, 1. szám
- Agrárközgazdasági Intézet (2022) - Gabona és ipari növények, Agrárpiaci jelentések XXV. évfolyam, 18. szám
- Agrárközgazdasági Intézet (2023) - Mezőgazdasági biztosítások, Statisztikai jelentések VII. évfolyam, 1. szám
- Agrárközgazdasági Intézet (2023) - Mezőgazdasági inputok forgalma, Statisztikai jelentések X. évfolyam, 1. szám
- Agrárszektor (2022) - Több ezren kaptak ilyen juttatást Magyarországon, Agrárpénzek
- Agrártámogatások (2023) - Rekord vidékfejlesztési pénzek kavarták fel az agrártámogatási rangsort, Agrártámogatások
- Boros I., Varga K. (2021) - *Mezőgazdasági piaci körképek*, Mezőgazda Kiadó
- Chikán A. (2008) – *Vállalatgazdaságtan*, Aula Kiadó
- Európai Tanács (2023) – Tudnivalók az ukrán gabonaexportról, Európai Tanács
- European Commission (2023) - Economic forecast for Hungary, EU Agricultural Outlook
- European Commission (2023) - Sustainable Practices and Future Perspectives, EU Agricultural Outlook
- FAO (2023) - The State of Agricultural Commodity Markets, Italy
- HungaroMet (2023) - 2022-es év éghajlati értékelése, Magyarország éghajlata
- Kiss A., Nagy T. (2022) - *A precíziós gazdálkodás alapjai*, Mezőgazda Kiadó
- Kovács Á. (2010) - *A közgazdaságtan alapjai*, Közgazdasági Szemle Alapítvány
- Központi statisztikai Hivatal (2020) - Agrárcenzus 2020, Agrárcenzusok
- Központi Statisztikai Hivatal (2022) - Főbb növénykultúrák terméseredményei, 2022
- Központi Statisztikai Hivatal (2022) - A mezőgazdaság teljesítménye, Mezőgazdasági számlarendszer, 2022
- Mankiw N. G. (2017) - *Principles of Economics*, New York
- Molnár Z. (2022) - *Mezőgazdasági üzemgazdaságtan*, Akadémiai Kiadó
- OECD (2023) - Agricultural Policy Monitoring and Evaluation 2022, OECD iLibrary

- Papp K., Szabó T. (2022) - *A búza és kukorica jövedelmezőségének alakulása Magyarországon, Gazdálkodás folyóirat*
- Samuelson P. A., & Nordhaus W. D. (2010) - *Economics*, Cengage Learning
- USDA (2023) - *World Agricultural Supply and Demand Estimates*, New York
- Zéman Z., Béhm Imre (2014) - *A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára*, Akadémiai Kiadó

Internetes források:

http1: https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0018.html

http2: https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0015.html

http3: https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0012.html

http4: https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0071.html

http5: https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0072.html

http6: <https://adat.aki.gov.hu/QueryTable?system=SPAIR&querytype=Administered&code=DRxlRdtioRMxBsTQ&precision=w&topmenucode=/Szakrendszeri/Pair>

http7: https://www.google.com/maps/dir/Gy%C5%91r,+B%C3%A1csai+Agr%C3%A1r+Zrt.,+Istv%C3%A1n+kir%C3%A1ly+%C3%BAt+6,+9030/47.7286127,17.6528361/47.7452464,17.6968617/@47.7359536,17.6543243,4692m/data=!3m2!1e3!4b1!4m10!4m9!1m5!1m1!1s0x476bbe3ce5e4327d:0x83dfed0c8f8cd31c!2m2!1d17.6621014!2d47.725321!1m0!1m0!3e0?entry=tту&g_ep=EgoyMDI0MTEwNi4wIKXMDSoASAFQAw%3D%3D

8. Ábrák és táblázatok jegyzéke

Ábrák:

1. ábra: A mezőgazdaság teljes kibocsátási értékének alakulása (2013-2022), 7. oldal
2. ábra: A mezőgazdaság kibocsátási volumenének változásához való hozzájárulás, 2022, 8. oldal
3. ábra: Magyarország részesedése az EU kibocsátásából (2014-2022), 8. oldal
4. ábra: A búza termésmennyisége és termésátlaga vármegyénként, 2022, 10. oldal
5. ábra: A kukorica termésátlagának alakulása vármegyékben és országosan, 2022, 11. oldal
6. ábra: A búza és kukorica termésátlagának alakulása (2018-2022), 12. oldal
7. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2020–2022), 14. oldal
8. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2018–2020), 15. oldal
9. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2020–2022), 15. oldal
10. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2018–2020), 15. oldal
11. ábra: BÁCSAI Zrt. bácsai és kisbajcsi telephelye, 20. oldal
12. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2022), 25. oldal
13. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2021), 25. oldal
14. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2020), 26. oldal
15. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2019), 26. oldal
16. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2022), 29. oldal
17. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2021), 29. oldal
18. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2020), 29. oldal
19. ábra: A búza termelési költségének összetétele (2019), 30. oldal
20. ábra: Támogatások- és termelési érték alakulása, búza (2019-2022), 32. oldal
21. ábra: Búza költség alakulása 1 t-ra és 1ha-ra (2019-2022), 32. oldal
22. ábra: Támogatások- és termelési érték alakulása, kukorica (2019-2022), 34. oldal
23. ábra: Kukorica költség alakulása 1 t-ra és 1ha-ra (2019-2022), 34. oldal
24. ábra: A búza jövedelem alakulása támogatásokkal és nélkül (2019-2022), 36. oldal
25. ábra: A jövedelem 1 t búzára támogatásokkal és nélkül (2019-2022), 37. oldal
26. ábra: A kukorica jövedelem alakulása támogatásokkal és nélkül (2019-2022), 38. oldal

27. ábra: A jövedelem 1 t kukoricára támogatásokkal és nélkül (2019-2022), 39. oldal

Táblázatok:

1.táblázat: A búza országos betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022), 9. oldal

2. táblázat: A kukorica országos betakarított területe, terméseredménye, termés átlaga (2019-2022), 10. oldal

3. táblázat: A búza Győr-Moson-Sopron vármegyei betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022), 12. oldal

4. táblázat: A kukorica Győr-Moson-Sopron vármegyei betakarított területe, termésmennyisége, termés átlaga (2019-2022), 13. oldal

5. táblázat: A búza és kukorica év végi átlag termelői ára 2019-2022 között, 16. oldal

6. táblázat: Gabonafélék külkereskedelme Magyarországon (2021-2022), 16. oldal

7. táblázat: Gabonafélék külkereskedelme Magyarországon (2019-2020), 17. oldal

8. táblázat: Műtrágyák értékesítési átlagárának (áfa nélkül) alakulása 2021-2022, 18. oldal

9. táblázat: Növényvédő szerek értékesítési átlagárának (áfa nélkül) alakulása 2021-2022, 18. oldal

10. táblázat: Közvetlen alaptámogatás és zöldítés támogatás összegének alakulása (2019-2022), 19. oldal

11. táblázat: Búza termelési költsége (2019-2022), 23. oldal

12. táblázat: Segédüzem- és anyagköltség összetétele (2019-2022), 24. oldal

13.táblázat: Kukorica termelési költsége (2019-2022), 27. oldal

14. táblázat: Segédüzem- és anyagköltség összetétele (2019-2022), 28. oldal

15. táblázat: A búza termésátlag alakulása (2019-2022), 30. oldal

16. táblázat: A búza termelési értéke, termelési költsége 1t-ra és 1ha-ra, támogatások és önköltség alakulása (2019-2022), 31. oldal

17. táblázat: A búza termésátlag alakulása (2019-2022), 33. oldal

18. táblázat: A kukorica termelési értéke, termelési költsége 1t-ra és 1ha-ra, támogatások és önköltség alakulása (2019-2022), 33. oldal

19. táblázat: A búza jövedelem mutatói (2019-2022), 35. oldal

20. táblázat: A búza részletes jövedelem mutatói (2019-2022), 36. oldal

21. táblázat: A kukorica jövedelem mutatói (2019-2022), 37. oldal

22. táblázat: A kukorica részletes jövedelem mutatói (2019-2022), 38. oldal

9. Mellékletek

Bácsai Agrár Zrt										2024.05.31									
Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.										1. Lap									
Számla										Számla neve									
532.3300.01.001.330000										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt										Főkönyvi katon Időszak : 2020.01.-2020.12.									
Számla										Számla neve									
BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM										BIZ. SZÁM BIZ. ÖRÖK. SZÁM									
711104										Külföldi területi költség									
Bécsai Agrár Zrt										Bécsai Agrár Zrt									
Bécsai Agrár Zrt																			

Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2019.01.-2019.12.

Számla neve

Riz-szám: Rizs.dft.: Szésvég

711104 Károlca termelési költség

Mérl.sz: Eltérmez. Ell.rézs: Tevixz M Idősz.

Tartozik

Követel

Mennyiség

Darab

2024.05.31
1. lap

66000001 19.01.01 Támpartett növény biztosítás	5330021 4791953	1 V 201901	297 546,00	0,00	0,000	0
66000001 19.01.31 TRAKTOR ÜZEM BÉR 01.H0	698831 699	2 V 201901	880 920,00	0,00	0,000	0
66000002 19.02.28 TRAKTOR ÜZEM BÉR 02.H0	698831 699	3 V 201902	140 760,00	0,00	0,000	0
66000001 19.03.31 TRAKTOR Ü.BÉR 03.H0	698831 699	4 V 201903	1 608 480,00	0,00	0,000	0
50012081 19.06.26 KÜRONICA V.MAG ÜNEMALX	511102 454	5 V 201903	0,00	0,00	-471,600	0
64100004 19.04.01 Támpartett növény biztosítás	5330021 4791953	6 V 201904	297 546,00	0,00	0,000	0
66000004 19.04.30 TRAKTOR Ü. BÉR 04.H0	698831 699	7 V 201904	6 428 240,00	0,00	0,000	0
66000001 19.04.30 T.S.K. Ü. BÉR 04.H0	698832 699	8 V 201904	480 000,00	0,00	0,000	0
66000004 19.04.30 J.C.B. RAKODÓ. BÉR 04.H0	6984004 699	9 V 201904	188 200,00	0,00	0,000	0
66000004 19.04.30 VM-128. BÉR 04.H0	6986303 699	10 V 201904	760 950,00	0,00	0,000	0
66000004 19.04.30 BAKTIDU VIZ - BÉR 04.H0	69863021 699	11 V 201904	266 760,00	0,00	0,000	0
66000004 19.04.30 BAKTIDU TRICK - BÉR 04.H0	69863045 699	12 V 201904	118 280,00	0,00	0,000	0
21100001 19.04.30 2111. 04. n0 felhasználás	511101 2111	13 V 201904	31 624 372,96	0,00	0,000	0
21100001 19.04.30 2112. 04. n0 felhasználás	511102 2112	14 V 201904	1 778 834,96	0,00	0,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	15 V 201904	551 304,75	0,00	487,300	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	16 V 201904	1 942 201,86	0,00	730,640	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	17 V 201904	29 893,55	0,00	20,800	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	18 V 201904	651 615,60	0,00	440,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	19 V 201904	348 633,68	0,00	232,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	20 V 201904	239 678,40	0,00	160,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	21 V 201904	466 667,00	0,00	315,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	22 V 201904	751 599,30	0,00	510,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	23 V 201904	623 905,80	0,00	420,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	24 V 201904	68 332,54	0,00	46,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	25 V 201904	70 001,42	0,00	28,200	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	26 V 201904	946 410,80	0,00	410,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	27 V 201904	984 610,76	0,00	420,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	28 V 201904	2 813 173,60	0,00	1220,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	29 V 201904	0,00	0,00	375,750	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	30 V 201904	546 000,88	0,00	278,200	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	31 V 201904	1 402 870,19	0,00	606,100	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	32 V 201904	1 513 915,20	0,00	720,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	33 V 201904	1 156 463,00	0,00	550,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	34 V 201904	1 471 862,00	0,00	700,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	35 V 201904	215 943,18	0,00	102,700	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	36 V 201904	2 775 511,20	0,00	1320,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	37 V 201904	443 998,80	0,00	360,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	38 V 201904	110 999,70	0,00	90,000	0
21100004 19.04.30 2210. 04. n0 továbbzapoportér	511112 2210	39 V 201904	2 304 436,14	0,00	1172,800	0
00000018 19.05.31 Meztel felosztás trépa	5819761 231	40 V 201905	19 915 943,39	0,00	0,000	0
00000019 19.05.31 Meztel felosztás trépa	5819761 231	41 V 201905	648 522,00	0,00	0,000	0
00000020 19.05.31 Meztel felosztás	5819761 231	42 V 201905	19 914 551,18	0,00	0,000	0
66000001 19.05.31 TRAKTOR ÜZEM 05.H0	698831 699	43 V 201905	983 520,00	0,00	0,000	0
66000001 19.05.31 T.S.K. ÜZEM 05.H0	698832 699	44 V 201905	28 800,00	0,00	0,000	0
66000001 19.05.31 BAKTIDU TRICK - BÉR 05.H0	69863045 699	45 V 201905	666 060,00	0,00	0,000	0
21100001 19.05.31 2111. 05. n0 felhasználás	511101 2111	46 V 201905	2 365 338,64	0,00	0,000	0
21100001 19.05.31 2112. 05. n0 felhasználás	511102 2112	47 V 201905	9 710 409,01	0,00	0,000	0
21100001 19.05.31 2210. 05. n0 továbbzapoportér	511112 2210	48 V 201905	10 398,43	0,00	7,000	0

Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2019.01.-2019.12.

Számla neve

Riz-szám: Rizs.dft.: Szésvég

711104 Károlca termelési költség

Mérl.sz: Eltérmez. Ell.rézs: Tevixz M Idősz.

Tartozik

Követel

Mennyiség

Darab

2024.05.31
2. lap

21100005 19.05.31 2210. 05. n0 továbbzapoportér	511112 2210	49 V 201905	1 485,50	0,00	1,000	0
66000001 19.05.31 2210. 05. n0 továbbzapoportér	511112 2210	50 V 201905	-0,02	0,00	0,000	0
66000001 19.06.30 TRAKTOR ÜZEM 06.H0	698831 699	51 V 201906	2 138 560,00	0,00	0,000	0
21100006 19.06.30 2111. 06. n0 felhasználás	511101 2111	52 V 201906	2 376 132,68	0,00	0,000	0
21100006 19.06.30 2112. 06. n0 felhasználás	511102 2112	53 V 201906	590 778,32	0,00	0,000	0
21100006 19.06.30 2210. 06. n0 továbbzapoportér	511112 2210	54 V 201906	953 999,64	0,00	471,600	0
64100007 19.07.01 Támpartett növény biztosítás	5330021 4791953	55 V 201907	363 098,00	0,00	0,000	0
5001206 19.07.15 KÜRONICAÖRÖKÖM D.-v.virgileva	529020 454	56 V 201907	6 300,00	0,00	0,000	0
21100007 19.07.31 2112. 07. n0 felhasználás	511102 2112	57 V 201907	1 326 239,40	0,00	0,000	0
50013100 19.09.30 TERMELETI VISEGEM NEVEZESDIO	529020 454	58 V 201908	150 000,00	0,00	0,000	0
21100009 19.09.30 2112. felhasználás 9. n0	511102 2112	59 V 201909	-53 633,00	0,00	0,000	0
64100010 19.10.01 Támpartett növény biztosítás	5330021 4791953	60 V 201910	319 397,00	0,00	0,000	0
66000010 19.10.31 TRAKTOR ÜZEM 10.H0	698831 699	61 V 201910	1 944 000,00	0,00	0,000	0
00000060 19.10.31 Meztel felosztás	5819761 231	62 V 201910	724 743,44	0,00	0,000	0
00000060 19.10.31 Meztel felosztás	5819761 231	63 V 201910	-724 743,44	0,00	0,000	0
66000011 19.11.30 TRAKTOR ÜZEM 11.H0	698831 699	64 V 201911	517 680,00	0,00	0,000	0
21100012 19.12.31 2111. 12. n0 felhasználás	511101 2111	65 V 201912	-231,00	0,00	0,000	0
00000003 19.12.31 631. felosztás	698831 699	66 V 201912	2 406 486,63	0,00	0,000	0
00000004 19.12.31 632. felosztás	698832 699	67 V 201912	235 212,85	0,00	0,000	0
00000005 19.12.31 63016. felosztás	6984004 699	68 V 201912	-42 643,32	0,00	0,000	0
00000008 19.12.31 630402. felosztás	6986302 699	69 V 201912	60 5 201912	0,00	0,000	0
00000013 19.12.31 630417. felosztás	69863021 699	70 V 201912	-11 847,01	0,00	0,000	0
00000011 19.12.31 630405. felosztás	6986304 699	71 V 201912	213 879,81	0,00	0,000	0
00000012 19.12.31 631. felosztás	698637 699	72 V 201912	2 245 910,37	0,00	0,000	0
00000013 19.12.31 6315. felosztás	698633 699	73 V 201912	6 037 869,92	0,00	0,000	0
00000013 19.12.31 6316. felosztás	698633 699	74 V 201912	6 033 848,28	0,00	0,000	0
00000015 19.12.31 636. felosztás	698636 699	75 V 201912	13 534 725,48	0,00	0,000	0
00000015 19.12.31 636. felosztás	6986308 699	76 V 201912	302 287,77	0,00	0,000	0
00000020 19.12.31 641. felosztás	698641 699	77 V 201912	24 818 789,31	0,00	0,000	0
00000020 19.12.31 Rizs átvétel	69795 7911104 69794005	78 V 201912	159 388 850,55	0,00	0,000	0
00000020 19.12.31 Rizs átvétel	69795 7911104 69794005	79 V 201912	31 908 110,45	0,00	0,000	0
00000020 19.12.31 Rizs átvétel	69795 7911104 69794005	80 V 201912	11726 690	0,00	0,000	0

Felvezetés összesen :
188 254 761,00 188 254 761,00 11726 690 0

Bácsi Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2022.01.-2022.12.

2024.05.31
1. lap

Száma neve	Biz.szám	Biz.dát.	Száveg	Méret, sz	Ellenőrz.	Ell.rész.	Törzsz	N Idősz.	Tartozik	Követel	Nemesség	Darab
11104	Kávéfűzfa termelési költség											
66000002	22.02.28	02.10	TRAKTOR ÜZEM	698831	699			1 v 20202	1 593 150,00	0,00	0,000	0
66000003	22.03.31	03.10	TRAKTOR ÜZEM	698831	699			2 v 20203	2 675 500,00	0,00	0,000	0
66000003	22.03.31	03.10	T.C.K. ÜZEM	698832	699			3 v 20203	26 200,00	0,00	0,000	0
66000003	22.03.31	03.10	J20 VYH-019	6988404	699			4 v 20203	106 800,00	0,00	0,000	0
66000003	22.03.31	03.10	J20 VYH-009	6988346	699			5 v 20203	177 100,00	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2111.	03. Mű felhasználás	511101	2111			6 v 20203	5 952 830,57	0,00	0,000	0
21200003	22.03.31	2112.	03. Mű felhasználás	511102	2112			7 v 20203	2 083 410,29	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			8 v 20203	529 660,51	0,00	0,000	0
21200003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			9 v 20203	423 921,60	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			10 v 20203	1 802 380,28	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			11 v 20203	373 931,40	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			12 v 20203	228 458,30	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			13 v 20203	773 215,80	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			14 v 20203	1 265 262,32	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			15 v 20203	555 027,36	0,00	0,000	0
21100003	22.03.31	2110.	03. Mű továbbhasználtár	511112	2210			16 v 20203	388 668,19	0,00	0,000	0
64200004	22.04.06	Támaszpont helyny biztosítás	5300021	6791980				17 v 20204	1 116 028,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			18 v 20204	3 405 750,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	T.C.K. ÜZEM BÉR	698832	699			19 v 20204	56 400,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	J20 VYH-019 BÉR	6988404	699			20 v 20204	70 800,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	J20 VYH-009 BÉR	6988346	699			21 v 20204	107 900,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			22 v 20204	22 940,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	DUMPK TRAC VOK BÉR	6988345	699			23 v 20204	424 800,00	0,00	0,000	0
66000004	22.04.30	04.10	J20 VYH-009 BÉR	6988346	699			24 v 20204	412 720,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2111.	04. Mű felhasználás	511101	2111			25 v 20204	11 001 675,70	0,00	0,000	0
21200004	22.04.30	2112.	04. Mű felhasználás	511102	2112			26 v 20204	1 874 499,75	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			27 v 20204	710 126,97	0,00	0,000	0
21200004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			28 v 20204	201 651,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			29 v 20204	421 382,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			30 v 20204	46 794,31	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			31 v 20204	89 948,39	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			32 v 20204	37 130,40	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			33 v 20204	399 151,80	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			34 v 20204	607 624,65	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			35 v 20204	429 999,60	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			36 v 20204	506 829,96	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			37 v 20204	129 650,18	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			38 v 20204	106 652,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			39 v 20204	1 124 424,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			40 v 20204	1 514 352,16	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			41 v 20204	286 507,60	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			42 v 20204	1 151 246,65	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			43 v 20204	309 999,36	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			44 v 20204	0,00	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			45 v 20204	780 000,28	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			46 v 20204	2 026 073,49	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			47 v 20204	1 547 031,75	0,00	0,000	0
21100004	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			48 v 20204	1 939 112,76	0,00	0,000	0

Bácsi Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2022.01.-2022.12.

2024.05.31
2. lap

Száma	neve	Biz.szám	Biz.dát.	Száveg	Méret, sz	Ellenőrz.	Ell.rész.	Törzsz	N Idősz.	Tartozik	Követel	Nemesség	Darab
71104	Kávéfűzfa termelési költség												
21100005	22.04.30	2110.	04. Mű továbbhasználtár	511112	2210			49 v 20204	618 612,70	0,00	0,000	0	0
66000005	22.05.31	05.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			50 v 20205	4 178 100,00	0,00	0,000	0	0
66000005	22.05.31	05.10	DUMPK TRAC VOK BÉR	6988346	699			51 v 20205	1 150 500,00	0,00	0,000	0	0
66000005	22.05.31	05.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			52 v 20205	17 851 817,12	0,00	0,000	0	0
21100005	22.05.31	2111.	05. Mű felhasználás	511101	2111			53 v 20205	518 759,50	0,00	0,000	0	0
21100005	22.05.31	2111.	05. Mű felhasználás	511102	2112			54 v 20205	788 695,03	0,00	0,000	0	0
21100005	22.05.31	2110.	05. Mű továbbhasználtár	511112	2210			55 v 20205	1 248 200,12	0,00	0,000	0	0
21100005	22.05.31	2110.	05. Mű továbbhasználtár	511112	2210			56 v 20205	661 501,46	0,00	0,000	0	0
66000005	22.06.30	06.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			57 v 20205	2 278 954,48	0,00	0,000	0	0
66000005	22.06.30	06.10	DUMPK TRAC VOK BÉR	6988346	699			58 v 20205	56 415 659,38	0,00	0,000	0	0
66000005	22.06.30	06.10	DUMPK TRAC VOK BÉR	6988346	699			59 v 20205	877 600,00	0,00	0,000	0	0
66000005	22.06.30	06.10	DUMPK TRAC VOK BÉR	6988346	699			60 v 20205	1 139 799,00	0,00	0,000	0	0
21100005	22.06.30	2111.	06. Mű felhasználás	511101	2111			61 v 20205	2 312 853,10	0,00	0,000	0	0
21100005	22.06.30	2111.	06. Mű felhasználás	511102	2112			62 v 20205	9 287 599,07	0,00	0,000	0	0
66000006	22.06.30	06.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			63 v 20205	5 018 400,00	0,00	0,000	0	0
66000006	22.06.30	06.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			64 v 20205	138 000,00	0,00	0,000	0	0
66000006	22.06.30	06.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			65 v 20205	2 451 550,00	0,00	0,000	0	0
66000006	22.06.30	06.10	J20 VYH-019 BÉR	6988404	699			66 v 20205	27 600,00	0,00	0,000	0	0
66000006	22.06.30	06.10	J20 VYH-009 BÉR	6988346	699			67 v 20205	64 600,00	0,00	0,000	0	0
21100006	22.06.30	2111.	06. Mű felhasználás	511101	2111			68 v 20205	491 692,93	0,00	0,000	0	0
21100006	22.06.30	2111.	06. Mű felhasználás	511102	2112			69 v 20205	1 183 675,00	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	TRAKTOR ÜZEM BÉR	698831	699			70 v 20205	2 586 700,00	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			71 v 20205	202 550,00	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			72 v 20205	78 410,00	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			73 v 20205	48 000,00	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			74 v 20205	82 642,08	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			75 v 20205	43 748,12	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			76 v 20205	132 432,39	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			77 v 20205	106 611,62	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			78 v 20205	53 253,63	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			79 v 20205	417 815,14	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			80 v 20205	8 041 405,07	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			81 v 20205	1 687 750,08	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			82 v 20205	5 419 632,08	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			83 v 20205	2 988 525,31	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			84 v 20205	5 380 644,02	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			85 v 20205	6 563 746,13	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			86 v 20205	27 632 66,72	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			87 v 20205	89 388 714,57	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			88 v 20205	68 938 418,02	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			89 v 20205	21 132 898,31	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			90 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			91 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			92 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			93 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			94 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			95 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			96 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			97 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			98 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			99 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0
66000007	22.07.31	07.10	MANTOU V12 662 BÉR	6988321	699			100 v 20205	128 458 028,90	0,00	0,000	0	0

Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2021.01.-2021.12.

[illegible]

2024.05.31
1. lap

[illegible]

Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2021.01.-2021.12.

Blz. azón Blz. dát. Szélesség	Blz. az. Előkezel. Ell. dát. Társas N. Idősz.	Torlatok	Méretel.	Memória	Összes
7.11.01 Buza termelési költség					
80000014 21.12.31. 6026. - Szárfutóköz felosztás	6026016 609 09	40 5 202112	5 641 546.21	0.00	0.000
80000014 21.12.31. 6025. - felosztás	6026013 609 09	50 5 202112	1 117 707.43	0.00	0.000
80000014 21.12.31. 6026. - felosztás	6026013 609 09	51 5 202112	4 261 267.27	0.00	0.000
80000014 21.12.31. 6037. - felosztás	6026013 609 09	57 5 202112	3 006 457.05	0.00	0.000
80000014 21.12.31. 6038. - felosztás	6026013 609 09	53 5 202112	5 501 409.04	0.00	0.000
80000020 21.12.31. 609011. - felosztás	6090101 609 09	54 5 202112	585 292.27	0.00	0.000
80000020 21.12.31. 609011. - felosztás	6090101 609 09	55 5 202112	0.00	0.00	0.000
Fertőzés összesen :	6090101 60901005	55 5 202112	141 718 203.56	0.00	0.000
egyenleg :			0.00	0.00	0.000

Ácsai Agnér Zrt
106könyvi karton Időszak : 2020.01.-2020.12.

[illegible]

2024.05.31
1. lap
Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton
Időszak : 2020.01.-2020.12

[illegible]

Bácsai Agrár Zrt
Főkönyvi karton Időszak : 2019.01.-2019.12.

2024.05.31
1. Jaf

B12. SZÁM B12. dát. Szöveg

Tartozik

Követel	Mennyiség	Darab
...	...	...

71101 Búza termelési költség

[illegible]

Forgetting össekész :
egyenlő :

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		2019	2020	2021	2022	össz	átlag	2023	
2	Búza	56,2	69,54	76,8	60,96	263,5	26,35	83,20	
3	T.árpa	54	50,65	61,9	56,47	223,02	22,302	57,10	
4	Repece	43,6	36,26	36,5	27,04	143,4	14,34	23,10	
5	Napraforgó	32,1	32,52	40,6	40,3	145,52	14,552	30,00	
6	Cukorrépa	483,58				483,58			
7	Kukorica	94,5	91,16	128	58,43	372,09	37,209	116,40	
8									
9									
10	ha	2019	2020	2021	2022	össz			
11	Búza	425,5	331,29	320,1418	291,6511	1076,932		259,27	
12	T.árpa	346,67	407,72	303,6412	190,6887	1058,031		202,37	
13	Repece	129,33	184,2417	181,9139	154,0565	495,4856		151,54	
14	Napraforgó	138,3	191,69	137,3101	285,0282	467,3001		116,90	
15	Cukorrépa	42,07							
16	Kukorica	480,22	492,3393	313,0732	305,9665	1285,633		387,65	
17									
18	tonna	2019	2020	2021	2022	össz	súlyozott átlag		
19	Búza	2390,9	2458,8	2458,7	1778,1	7308,4	6,786316459	2156,00	
20	T.árpa	1873,5	1881,6	1879,5	1076,8	5634,6	5,325551836	1156,00	
21	Repece	563,9	664,2	664	416,6	1892,1	3,818678081	350,40	
22	Napraforgó	445,2	558,1	557,5	1148,8	1560,8	3,340037804	350,60	
23	Cukorrépa	2034,4							
24	Kukorica	4539,2	4010	4007,3	1787,9	12556,5	9,766787943	4513,90	
25									

NYILATKOZAT

A szakdolgozat nyilvános hozzáféréséről és eredetiségéről

A hallgató neve: Fekete Márk
A Hallgató Neptun kódja: FZER96
A dolgozat címe: Egy adott mezőgazdasági vállalkozás tevékenységének gazdasági elemzés
A megjelenés éve: 2024
A konzulens intézetének neve: Vidékfejlesztés és Fenntartható Gazdaság Intézet
A konzulens tanszékének a neve: Befektetési, Pénzügyi és Számviteli Tanszék

Kijelentem, hogy az általam benyújtott szakdolgozat egyéni, eredeti jellegű, saját szellemi alkotásom. Azon részeket, melyeket más szerzők munkájából vettem át, egyértelműen megjelöltem, és az irodalomjegyzékben szerepeltettem.

Ha a fenti nyilatkozattal valótlan állítottam, tudomásul veszem, hogy a záróvizsga-bizottság a záróvizsgából kizár és a záróvizsgát csak új dolgozat készítése után tehetek.

A leadott dolgozat, mely PDF dokumentum, szerkesztését nem, megtekintését és nyomtatását engedélyezem.

Tudomásul veszem, hogy az általam készített dolgozatra, mint szellemi alkotás felhasználására, hasznosítására a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem mindenkori szellemitulajdon-kezelési szabályzatában megfogalmazottak érvényesek.

Tudomásul veszem, hogy dolgozatom elektronikus változata feltöltésre kerül a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem könyvtári repozitori rendszerébe. Tudomásul veszem, hogy a megvédett és nem titkosított dolgozat a védést követően a benyújtásától számított 5 év eltelte után nyilvánosan elérhető és kereshető lesz az Egyetem könyvtári repozitori rendszerében.

Kelt: Keszthely, 2024 év november hó 10 nap


Hallgató aláírása

NYILATKOZAT

Fekete Márk (hallgató Neptun azonosítója: FZER96) konzulenseként nyilatkozom arról, hogy a szakdolgozatot áttekintettem, a hallgatót az irodalmi források korrekt kezelésének követelményeiről, jogi és etikai szabályairól tájékoztattam.

A záródolgozatot/szakdolgozatot/diplomadolgozatot/portfóliót a záróvizsgán történő védésre javaslom / nem javaslom¹.

A dolgozat állam- vagy szolgálati titkot tartalmaz: igen nem^{*2}

Kelt: Kisboly év november hó 7. nap

dr. Vajdáné dr. Szabó Hedvig
belső konzulens

¹ A megfelelő aláhúzendó.

² A megfelelő aláhúzendó.